

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasni@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org
www.slglasnik.org

Уторак, 11. јун 2024. године
БАЊА ЛУКА

Број 49 Год. XXXIII

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ банка а.д. Бања Лука
562-099-00004292-34
Atos bank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
БПШ Банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Addiko Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

1367

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, предједник Републике д о н о с и

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПРИРОДЕ

Проглашавам Закон о заштити природе, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Деветој редовној сједници, одржаној 23. маја 2024. године, а Вијеће народа 3. јуна 2024. године констатовало да се усвојени Закон о заштити природе не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској, чиме су се испунили формално-правни услови за доношење указа.

Број: 01-020-2239/24
4. јуна 2024. године
Бањалучка

Предједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ПРИРОДЕ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се заштита и очување природе, биолошке, геолошке и пејзажне разноврсности као дијела животне средине.

Члан 2.

(1) Природа као добро од општег интереса за Републику Српску ужива посебну заштиту.

(2) На питања из области заштите природе која нису регулисана овим законом примјењују се одредбе прописа који уређују заштиту вода, ваздуха, шума и осталих елемената животне средине.

(3) На питања управног поступка која нису уређена овим законом примјењује се закон којим је регулисан општи управни поступак.

(4) Наплата републичких административних такси за издавање управних аката који се доносе на основу овог закона врши се у складу са законом којим се уређују административне таксе.

Члан 3.

Циљеви и задаци заштите природе су:

1) заштита, очување и унапређивање биолошке (генетичке, специјске и екосистемске), геолошке и пејзажне разноврсности,

2) усклађивање људских активности, економских и друштвених развојних планова, програма, основа и пројеката са одрживим коришћењем обновљивих и необновљивих природних ресурса и дугорочним очувањем природних екосистема и природне равнотеже,

3) одрживо коришћење и управљање природним ресурсима и добрима, обезбјеђивање њихове функције уз очување природних вриједности и равнотеже природних екосистема,

4) благовремено спречавање људских активности и дјелатности које могу довести до трајног осиромашења биолошке, геолошке и пејзажне разноврсности, као и поремећаја са негативним посљедицама у природи,

5) утврђивање и праћење стања природе,

6) унапређивање стања нарушених дијелова природе и пејзажа,

7) јачање отпорности биолошке, геолошке и пејзажне разноврсности на утицаје климатских промјена.

Члан 4.

Основна начела заштите природе су:

1) начело високог степена заштите природе – свако је дужан да при предузимању активности или вршењу дјелатности допринесе заштити и унапређивању природе, биолошке, геолошке и пејзажне разноврсности, очувању општекорисних функција природе и природне равнотеже,

2) начело одрживог коришћења – коришћење природних вриједности може се вршити само до степена и на начин којима се не угрожава разноврсност и функционисање природних система и процеса,

3) начело примјене мјера и услова заштите природе – у коришћењу природних вриједности и заштићених природних добара, планирању и уређењу простора примјењују се начела, мјере и услови заштите природе,

4) начело “загађивач плаћа” – загађивач или корисник природног ресурса и заштићеног природног добра дужан је да плати накнаду за њихово коришћење и сноси трошкове санације и рекултивације простора,

5) начело сарадње – републички органи, јединице локалне самоуправе и друге организације и установе, као и сва правна лица, предузетници и физичка лица при вршењу својих послова и задатака дужни су да поступају у складу са начелима, циљевима, мјерама и условима заштите и

трајног очувања природе и да при томе остварују међусобну и међународну сарадњу,

6) начело предострожности – када постоји пријетња настанка значајне или непоправљиве штете за природна добра, значајног негативног утицаја на циљеве очувања или цјелovitости еколошке мреже, недостатак научних података неће бити узет као разлог за недоношење одлуке, одлагање или непредузимање мјера за спречавање угрожавања и деградације природе у складу са овим законом.

Члан 5.

Заштита природе спроводи се очувањем биолошке, геолошке и пејзажне разноврсности, те заштитом природних добара, и то:

- 1) утврђивањем и процјеном стања природе,
- 2) спровођењем мјера заштите природе, а посебно мјера које обезбјеђују одржавање или повратак стања очуваности природних типова станишта и дивљих врста,
- 3) спровођењем мјера које обезбјеђују очување свих врста птица и њихових станишта, које се природно појављују на територији Републике Српске,
- 4) израдом извјештаја о стању природе и спровођењем стратегије, планова, програма и других докумената прописаних овим законом,
- 5) проглашавањем заштићених природних добара,
- 6) успостављањем система управљања природом и заштићеним природним добрима,
- 7) спровођењем мјера за јачање отпорности биолошке, геолошке и пејзажне разноврсности на утицаје климатских промјена,
- 8) повезивањем и усклађивањем система заштите природе Републике Српске са међународним системом заштите природе,
- 9) обавјештавањем јавности о стању природе и учествовањем јавности у одлучивању о заштити природе,
- 10) подстицањем и промоцијом заштите природе, развијањем свијести о потреби заштите природе у процесу васпитања и образовања,
- 11) подстицањем научног и стручног рада у области заштите природе, те дијалога научне заједнице и доносилаца одлука,
- 12) подстицањем прекограничне сарадње у истраживању ради очувања обиљежја пејзажа, очувања подручја еколошке мреже, те очувања и одрживог коришћења дивљих врста,
- 13) успостављањем активности на праћењу стања прописаног овим законом.

Члан 6.

Одредбе овог закона не примјењују се приликом заштите и спасавања људи, животиња, материјалних и културних добара и животне средине у великим несрећама и катастрофама, те приликом отклањања посљедица тероризма и ратних разарања, неизбјегне и неотклоњиве природне појаве и елементарних непогода, мјера одбрана од поплава, управљања ризицима од поплава и мјера интегралног управљања водама како је дефинисано у закону који уређује управљање водама и у другим случајевима хитног и неогодивог спровођења мјера и активности цивилне заштите сходно закону којим се уређује систем заштите и спасавања у ванредним ситуацијама.

Члан 7.

(1) Поједини изрази употребљени у овом закону имају сљедеће значење:

- 1) алохтона врста је врста која је доспјела у екосистеме на територији Републике Српске намјерним или ненамјерним уношењем, ван својих граница дистрибуције,
- 2) аутохтона врста је врста која у оквиру своје природне распрострањености насељава и екосистеме на територији Републике Српске,

3) биолошка разноврсност (биодиверзитет) је свеукупност свих живих организама који су саставни дијелови еколошких система, а укључује разноврсност унутар врста, између врста, те разноврсност између еколошких система,

4) генетичка разноврсност је укупан број и укупна разноврсност гена, односно генетичких информација садржаних у свим појединачним врстама биљака, животиња, гљива и микроорганизама,

5) генетички материјал је сваки материјал биљног, животињског, фунгалног и другог једноћелијског поријекла који садржи функционалне јединице наслеђивања,

6) геолошка разноврсност (геодиверзитет) је разноврсност земљишта, стијена, минерала, фосила, рељефних облика, подземних објеката и структура те природних процеса који су их стварали кроз геолошке периоде,

7) дивље врсте су оне врсте које нису настале под утицајем човјека као посљедица вјештачког укрштања или генетичке модификације наслеђног материјала техникама модерне биотехнологије,

8) дивље врсте од интереса за Европску унију су оне дивље врсте које су на територији Европске уније угрожене, осјетљиве, ријетке и ендемске, те захтијевају посебну пажњу због природе њихових станишта,

9) еколошка мрежа је кохерентна, функционална и просторно повезана цјелина која се успоставља ради очувања типова станишта од посебног значаја за заштиту, за обнављање и/или унапређивање нарушених станишта и за очување станишта дивљих врста флоре и фауне,

10) еколошки значајна подручја Европске еколошке мреже Натура 2000 јесу посебна подручја за очување станишта и врста и подручја посебне заштите за очување станишта одређених врста птица, у складу са прописима Европске уније о заштити станишта, дивљих биљних и животињских врста и заштити птица,

11) екосистем је динамичан комплекс заједница биљака, гљива, животиња, алги и микроорганизама и њиховог неживог окружења који међусобно дјелују као функционална јединица,

12) ендемична врста је врста чије је распрострањење ограничено на одређено географско подручје,

13) екс ситу очување је очување компонената биолошке и геолошке разноврсности ван њихових природних станишта,

14) заштита природе је низ мјера и активности усредсређених на спречавање оштећења природе, природних вриједности и природне равнотеже,

15) ин ситу заштита је активна мјера заштите која обухвата заштиту популација врсте на природном станишту, очување природних екосистема, очување и опоравак популација на њиховим природним стаништима, као и очување појава геодиверзитета на мјесту настанка или налазишта стијена, руда, минерала, кристала и фосила,

16) инвазивна алохтона врста је алохтона врста која уношењем у природу или/и ширењем угрожава биолошку разноврсност и екосистеме, а поред тога може да угрожава и здравље људи или причињава материјалну штету,

17) корисник заштићеног подручја је правно лице, предузетник, физичко лице или други субјекат који у заштићеном подручју обавља послове, дјелатности, односно користи природно добро и/или његове ресурсе, погодности и одлике,

18) минерали су природне творевине, саставни дио литосфере, одређеног и сталног хемијског састава и физичких особина, који су стабилни у одређеним условима притиска и температуре, а који нису минералне сировине,

19) очување врста и станишта значи низ мјера потребних за одржавање или обнову природних станишта и популација дивљих врста у повољном стању,

20) прихватилиште за дивље животиње је простор у којем привремено бораве јединке дивљих врста животиња, које су нађене у природи исцрпљене, болесне, повријеђене и рањене,

21) пејзаж (предео) је одређена територија чији карактер представља специфичан спој природних и створених вриједности карактеристичних за дати регион,

22) пејзажна (предео) разноврсност је структурираност простора настала у интеракцији (међудејству) природних и створених пејзажних елемената одређених биолошких, климатских, геолошких, геоморфолошких, педолошких, хидролошких, културно-историјских и социолошких обиљежја,

23) подручје очувања значајно за птице (енгл. Special Protection Area – SPA) је подручје значајно за очување и остваривање повољног стања дивљих врста птица и њихових станишта, као и подручје значајно за очување миграционих врста птица,

24) популација је просторно и временски интегрисана група јединки исте врсте која располаже заједничким скупом насљедних фактора, насељава одређени простор, припада одређеном екосистему, а у оквиру које су јединке међусобно повезане првенствено односима репродукције,

25) посебно подручје очувања значајно за врсте и типове станишта (енгл. Special Area of Conservation – SAC) је подручје очувања значајно за врсте и типове станишта за које се примјењују мјере очувања у сврху одржавања или поврата у повољно стање очуваности природних станишта и популација врста за које је то подручје одређено,

26) повољно стање врсте је стање у којем популације врсте имају перспективу дугорочног опстанка као животно способни дио природног еколошког система и када се еколошко подручје распрострањености врсте не смањује нити постоји вјероватноћа да ће се у предвидљивој будућности смањити,

27) праћење стања, односно мониторинг је планско, систематско и континуирано праћење стања природе, односно дијелова биолошке, геолошке и пејзажне разноврсности,

28) примјерак је свака животиња, биљка или гљива, без обзира на то да ли је жива или мртва, која припада дивљим врстама, сваки њен дио или дериват,

29) приоритетни типови станишта и приоритетне врсте су они типови станишта и врсте којима пријети нестанак унутар њиховог природног ареала или имају мали природан ареал због регресије или им је подручје у природи ограничено или представљају истакнуте примјере типичних карактеристика једне или више од сљедећих биогеографских регија: алпске, континенталне и медитеранске,

30) реинтродукција или поново увођење је метод заштите и очувања биолошке разноврсности вјештачким враћањем врсте на некадашња станишта са којих је ишчезла, а на датим стаништима још постоје приближно једнаки еколошки услови као и прије изумирања,

31) репопулација је уношење нових јединки аутохтоне врсте у већ постојећу популацију те врсте на подручју њеног распрострањења, из подручја гдје је популација стабилна у подручје гдје је потребно достићи одрживост популације,

32) станиште је географски јасно одређен простор у коме конкретна заједница биљака, животиња, гљива и микроорганизама (биоценоза) ступа у интеракцију са абиотичким факторима (земљишта, клима, количина и квалитет воде и др.) формирајући функционалну цјелину,

33) спелеолошки објекат је подземна шупљина у облику канала, ходника и дворана различитих димензија, нагиба и изгледа настала природним процесима првенствено у кречњацима и доломитима али и у другим стијенама,

34) станишта врсте су она станишта у којима популације конкретне врсте имају услове за опстанак у дужем временском периоду, односно простор у коме конкретна врста реализује било коју фазу свог животног циклуса,

35) тип станишта је скуп или група станишта која су по својим биотичким и абиотичким карактеристикама веома слична,

36) угрожена врста је она врста која се суочава са високом вјероватноћом да ће ишчезнути у природним условима у блиској будућности,

37) фосили су остаци, сачувани у цјелини или дијеловима, организама који су живјели у прошлости, укључујући и трагове изумрлих организама, а служе као материјални докази на основу којих се поуздано реконструише геолошка прошлост,

38) црвена листа је списак угрожених дивљих врста распоређених по категоријама угрожености.

(2) Граматички изрази употријебљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба пола.

ГЛАВА II

ПЛАНИРАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ

1. Стратешко планирање

Члан 8.

Стратешко планирање у области заштите природе је саставни дио Стратегије заштите животне средине Републике Српске (у даљем тексту: Стратегија) и њеног акционог плана сходно закону којим се уређује заштита животне средине и закону којим се уређује стратешко планирање и управљање развојем.

Члан 9.

(1) Скупштина јединице локалне самоуправе доноси План заштите животне средине у складу са законом којим се уређује заштита животне средине.

(2) План из става 1. овог члана садржи и планирање у области заштите природе.

2. Субјекти заштите природе

Члан 10.

Заштиту и очување природе, у оквиру својих овлашћења, обезбјеђују:

1) Влада,

2) Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске (у даљем тексту: Министарство),

3) Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске (у даљем тексту: Завод),

4) други републички органи управе који обављају послове у вези са заштитом природе,

5) јединице локалне самоуправе,

6) управљач заштићеног подручја (у даљем тексту: Управљач),

7) правна лица, предузетници и физичка лица који у обављању привредних и других дјелатности користе природне ресурсе и заштићена природна добра,

8) Институт за јавно здравство Републике Српске када се ради о заштити јавног здравља и поштовању здравствено-еколошких стандарда,

9) универзитети, стручне и научне установе и друге јавне установе,

10) грађанин, групе грађана, њихова удружења, професионалне или друге организације.

Члан 11.

(1) Послове у области заштите природе из надлежности републичких органа Републике Српске врши Министарство.

(2) Послове у области заштите природе из надлежности јединица локалне самоуправе врше органи јединица локалне самоуправе.

Члан 12.

Министарство и органи јединица локалне самоуправе су дужни, у складу са овим законом, Стратегијом и документима просторног планирања који се доносе у складу са законом којим се регулише уређење простора и грађење, да:

1) се брину о очувању природе, природних вриједности и пејзажне разноврсности на своме подручју,

2) проглашавају заштићена природна добра из своје надлежности,

3) обезбјеђују услове за заштиту и очување заштићених природних добара и подручја еколошке мреже из своје надлежности,

4) учествују у поступку проглашења заштићених подручја које проглашава Народна скупштина или Влада или скупштина јединице локалне самоуправе,

5) учествују у изради плана управљања заштићених природних добара и подручја еколошке мреже из своје надлежности,

6) обавјештавају јавност о стању природе и природних вриједности на свом подручју и о предузимању мјера заштите и очувања,

7) међусобно пружају потребну помоћ у области заштите природе на њиховом подручју,

8) обављају и друге послове прописане овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

Члан 13.

(1) Стручни послови заштите природе и природних добара које обавља Завод су:

1) утврђивање услова заштите природе за радове и активности на природним добрима и издавање стручних мишљења у складу са овим законом,

2) праћење стања природе, оцјена угрожености заштићених подручја, еколошких коридора, еколошке мреже, дивљих врста и њихових станишта, типова станишта, екосистема, еколошки значајних подручја, пејзажа и објеката геонаслеђа,

3) прикупљање и анализа података о природи и природним вриједностима, еколошким значајним подручјима, подручјима еколошке мреже, дивљим врстама, инвазивним врстама, типовима станишта, екосистемима и објектима геонаслеђа,

4) вођење Информационог система заштите природе, прикупљање, обрада и обједињавање података о стању природе,

5) израда валоризационе основе природног и културно-историјског наслеђа којом се евидентирају природне и културно-историјске вриједности на подручју јединице локалне самоуправе,

6) израда студија заштите за проглашавање заштићеног подручја којима се утврђују вриједности подручја предложених за заштиту и начин управљања тим подручјима,

7) израда стручног образложења за проглашење претходне заштите подручја,

8) пружање стручне помоћи управљачима заштићених природних добара, јединицама локалне самоуправе, удружењима грађана, групама грађана и појединцима на заштити природе,

9) организовање и спровођење обука кадрова у области заштите природе ради спровођења активности на заштити и очувању природних добара,

10) припремање и спровођење пројеката и програма у области заштите природе,

11) организовање и спровођење едукативних и промотивних активности у области заштите природе,

12) обављање стручних послова у вези са процјеном утицаја на животну средину, контроле ширења и уклањања алохтоних врста, реинтродукције и репопулације дивљих врста у природи,

13) утврђивање услова и мјера заштите природе и природних вриједности у поступку израде и спровођења докумената просторног уређења, техничке документације, те секторских стратегија, основа, планова и програма,

14) прикупљање и анализа података о начину и обиму коришћења, као и факторима угрожавања строго за-

штићених и заштићених дивљих врста ради утврђивања и праћења стања њихових популација,

15) вођење регистра заштићених природних добара,

16) вршење стручног надзора на заштићеним природним добрима и дефинисање препорука за очување и унапређење природног добра,

17) учешће у раду међународних стручних институција у области заштите природе,

18) учешће у извјештавању у складу са међународним прописима и прописима Европске уније,

19) достављање годишњег извјештаја Министарству о свим спроведеним активностима,

20) обављање и других послова утврђених овим законом.

(2) Надлежни органи Републике Српске и јединица локалне самоуправе дужни су податке о стању природе који се прикупљају у складу са овим законом доставити Заводу.

ГЛАВА III

КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА И ПРОСТОРА

Члан 14.

(1) Планирање, уређење и коришћење простора, природних ресурса, заштићених подручја и еколошке мреже спроводи се на основу докумената просторног уређења, техничке документације, те секторских стратегија, основа, планова и програма управљања и коришћења природних ресурса и добара у дјелатностима од утицаја на природу (рударство, енергетика, саобраћај, водопривреда, пољопривреда, шумарство, ловство, рибарство, туризам и др.), у складу са мјерама и условима заштите природе прописаних овим законом.

(2) Коришћење простора, природних ресурса, заштићених подручја и еколошке мреже дозвољено је на начин предвиђен овим законом.

(3) Правно лице, предузетник и физичко лице, односно носилац пројекта који користи природне ресурсе, обавља грађевинске и друге радове, активности и интервенције у природи дужан је да поступа у складу са мјерама и условима заштите природе утврђеним у документима просторног уређења, секторским стратегијама, плановима, основама и програмима и у складу са техничком документацијом, на начин да се избјегну или на најмању мјеру сведу угрожавања и оштећења природе.

(4) Носилац пројекта из става 3. овог члана након престанка радова и активности дужан је да изврши санацију, односно рекултивацију у складу са прописима којим се уређује заштита животне средине.

Члан 15.

(1) У поступку израде и одобравања докумената просторног уређења, техничке документације, те секторских стратегија, планова, програма, пројеката, радова и активности из члана 14. овог закона носилац пројекта и/или надлежни орган обавезно прибавља стручно мишљење Завода којим се утврђују услови заштите природе.

(2) Стручно мишљење из става 1. овог члана, у складу са свим расположивим подацима садржи:

1) податке о природним вриједностима, посебно биљног и животињског свијета, објеката геонаслеђа и пејзажа у границама просторног обухвата документа из става 1. овог члана и просторном окружењу,

2) податке о заштићеним природним добрима, укључујући природна добра планирана за заштиту и у поступку заштите,

3) податке о еколошки значајним подручјима и типовима станишта,

4) податке о установљеним режимима и мјерама заштите и коришћења природних вриједности и добара и еколошки значајних подручја,

5) податке о заштићеним подручјима дефинисаним прописом из области вода и то подручја намијењена за захватање воде за пиће, подручја водних тијела намијењених

заштити привреди важних врста, воде намијењене рекреацији, укључујући и подручја одређена за купање, подручја подложна еутрофикацији и подручја осјетљива на нитрате, подручја намијењена заштити станишта или врста гдје је одржавање или побољшавање стања воде битан услов за њихов опстанак и репродукцију,

6) процјену да ли се планирани радови и активности могу реализовати са становишта циљева заштите природе и донесених прописа и докумената,

7) услове, односно забране и ограничења под којима се планирани радови и активности могу реализовати,

8) биолошке, техничке и технолошке мјере заштите природе које треба да се примјене,

9) правни и стручни основ за утврђене услове и мјере.

(3) Уз захтјев за издавање стручног мишљења из става 1. овог члана прилажу се:

1) подаци о врсти и носиоцу израде документа из става 1. овог члана и инвеститору,

2) подаци о локацији и просторном обухвату са одговарајућим картографским и графичким прилозима, а за пројекте и са копијом катастарског плана,

3) кратак опис циљева због којих се документ израђује, намјераваних активности на његовој реализацији и главних очекиваних резултата,

4) идејно рјешење пројекта.

(4) Уколико подносилац захтјева у року од двије године од дана достављања стручног мишљења не отпочне радове и активности за које је стручно мишљење издато, дужан је да прибави ново мишљење.

Члан 16.

(1) Оцјена прихватљивости за еколошку мрежу (у даљем тексту: оцјена прихватљивости) је поступак којим се процјењује да ли постоји вјероватноћа да спровођење докумената просторног уређења, пројеката, секторских стратегија, основа, планова, радова и активности, који сами или у комбинацији са другим плановима, основама, програмима, пројектима, радовима и активностима, могу имати значајан утицај на циљеве очувања и цјеловитост еколошке мреже.

(2) Уколико се у поступку утврђивања услова заштите природе из члана 15. овог закона утврди да постоји вјероватноћа да планови, програми, пројекти, радови и активности могу имати значајан утицај на циљеве очувања и цјеловитост еколошке мреже, Министарство спроводи поступак оцјене прихватљивости.

(3) За стратегије, планове, основе и програме за које се спроводи поступак стратешке процјене утицаја на животну средину и за пројекте, за које се, у складу са прописом којим се уређује заштита животне средине, спроводи поступак процјене утицаја на животну средину, поступак оцјене прихватљивости може се спроводити и у оквиру тих поступака.

(4) Када се на основу оцјене прихватљивости утврди да планови, основе, програми, пројекти, радови и активности имају значајан негативан утицај на циљеве очувања и цјеловитост еколошке мреже, Министарство рјешењем одбија давање сагласности на спровођење активности.

(5) Изузетно од става 4. овог члана, Министарство рјешењем даје сагласност, под сљедећим условима:

1) да не постоји друго алтернативно рјешење,

2) да постоји јавни интерес друштвеног и привредног карактера.

(6) О постојању јавног интереса из става 5. овог члана одлучује Влада.

(7) Када се утврди постојање јавног интереса, Министарство рјешењем, уз претходно мишљење Завода, одређује компензацијске мјере неопходне за очување свукупне кохерентности еколошке мреже.

Члан 17.

(1) Ради ублажавања штетних посљедица на природу, које могу настати реализацијом планова, основа, програма,

пројеката, радова или активности на подручју еколошке мреже, правно лице, предузетник или физичко лице, односно носилац пројекта, дужно је да спроведе компензацијске мјере у складу са рјешењем из члана 16. став 7. овог закона.

(2) Компензацијске мјере одређују се у зависности од процијењених оштећења подручја еколошке мреже, а могу бити:

1) успостављање новог локалитета који има исте или сличне особине као оштећени локалитет или

2) успостављање другог локалитета са другачијим особинама али значајног за очување биолошке или пејзажне разноврсности односно за заштиту природног добра.

(3) Влада доноси уредбу којом прописује поступак, садржај, рокове, начин спровођења оцјене прихватљивости за еколошку мрежу у односу на циљеве очувања еколошке мреже, начин обавјештавања јавности, као и поступак и начин утврђивања критеријума за одређивање компензацијских мјера.

Члан 18.

(1) Концесијом се може стећи право обављања туристичке и угоститељске дјелатности у заштићеним подручјима, те право на грађење и коришћење објеката потребних за обављање тих дјелатности у складу са законом који уређује концесије и другим прописима који регулишу ову област.

(2) Обављање дјелатности из става 1. овог члана врши се у складу са мјерама заштите природе дефинисаним у акту о проглашењу заштићеног подручја и донесеним планским документима.

(3) Концесија се не може дати у строгом и посебном резервату природе.

Члан 19.

Ако су пројекти или активности у природи изведене без утврђених услова заштите природе или супротно датим условима заштите природе, услед чега су настала оштећења природе и заштићених природних добара, носилац пројекта или активности, односно корисник природних ресурса, дужан је да без одгађања и о свом трошку отклони штетне посљедице свог дјеловања.

ГЛАВА IV

ОЧУВАЊЕ БИОДИВЕРЗИТЕТА

1. Пејзажи

Члан 20.

(1) Пејзажи (предјели) се према својим природним и створеним обиљежјима разврставају у пејзажне типове који изражавају разноврсност природне и културне баштине.

(2) Очување пејзажа подразумијева планирање и спровођење мјера којима се спречавају нежељене промјене, нарушавање или уништење значајних обиљежја пејзажа, њихове разноврсности, јединствености и естетских вриједности и омогућавање традиционалног начина коришћења пејзажа.

(3) Планирање и очување пејзажа заснива се на идентификацији пејзажа и процјени њихових значајних и карактеристичних обиљежја, која су на основу своје линеарне и континуиране структуре или њихове функције повезивања битна за миграцију, ширење и генетску размјену дивљих врста.

(4) У планирању и уређењу простора на нивоу Републике Српске и јединица локалне самоуправе, као и у планирању и коришћењу природних ресурса мора се обезбиједити очување значајних и карактеристичних обиљежја пејзажа.

2. Типови станишта, еколошки значајна подручја и еколошка мрежа

Члан 21.

(1) Стање очувања природног станишта је збир утицаја који дјелују на природно станиште и његове типичне врсте,

а који би могли угрозити његову дугорочну природну распрострањеност, структуру и функције, као и дугорочни опстанак типичних врста на том станишту.

(2) Тип природног станишта је у повољном стању ако:

1) је његово подручје распрострањености стабилно или се повећава,

2) су специфична структура и функције неопходне за дугорочно очување присутни или ће бити присутни у предвидљивој будућности,

3) је статус заштите свих његових типичних врста повољан.

(3) Очување екосистема (шумских, високопланинских, крашких, ливадских, водених и влажних, осјетљивих и других екосистема) обезбјеђује се очувањем типова станишта у повољном стању, односно обнављањем типова станишта којима је нарушено повољно стање.

(4) Типови станишта се документују картом станишта, а Завод у сарадњи са другим стручним и/или научним установама прати њихово стање и угроженост.

(5) Министар доноси правилник којим се прописују типови станишта, критеријуми за издвајање типова станишта, угрожена, ријетка и осјетљива станишта, мјере заштите за њихово очување и картографски приказ станишта.

(6) Правилник из става 5. овог члана доноси се по претходно прибављеном стручном образложењу Завода.

Члан 22.

(1) Еколошки значајна подручја Републике Српске су:

1) подручја која значајно доприносе очувању биоразноврности у Републици Српској,

2) подручја која су биолошки изразито разноврсна или добро очувана, а која су међународно значајна,

3) подручја типова станишта који су ријетки или угрожени на међународном нивоу, укључујући и приоритетне типове станишта од интереса за Европску унију,

4) подручја типова станишта који су ванредни примјери типичних карактеристика тог типа станишта,

5) станишта врста које су угрожене на међународном нивоу,

6) станишта угрожених и ендемичних врста за Републику Српску,

7) подручја која битно доприносе генетичкој повезаности популација врста (еколошки коридори),

8) селидбени путеви животиња.

(2) Еколошки коридори су еколошке путање које омогућавају кретање јединки популација и проток гена између заштићених подручја и еколошки значајних подручја.

(3) Еколошки значајна подручја и еколошке коридоре из ст. 1. и 2. овог члана утврђује Завод у сарадњи са другим стручним и/или научним установама, те израђује и графички приказује њихову просторну дистрибуцију.

Члан 23.

(1) Еколошку мрежу Републике Српске (у даљем тексту: Еколошка мрежа) чине:

1) еколошки значајна подручја,

2) еколошки коридори.

(2) Еколошка мрежа се успоставља ради очувања типова станишта од посебног значаја за заштиту, за обнављање или унапређивање нарушених станишта и за очување станишта дивљих врста биљака и животиња.

(3) Еколошком мрежом из става 1. овог члана идентификују се и еколошки значајна подручја као приједлог подручја за Европску еколошку мрежу Натура 2000.

(4) Завод, у сарадњи са другим стручним и/или научним установама, припрема стручну основу за успостављање еколошке мреже на територији Републике Српске.

(5) Стручна основа из става 4. овог члана садржи:

1) назив станишта,

2) тип станишта,

3) опис станишта,

4) распрострањеност,

5) факторе угрожавања,

6) мјере заштите,

7) просторно-картографску дистрибуцију (приказ).

(6) Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове дужна је, на захтјев Завода, за потребе израде стручне основе из става 4. овог члана, доставити тражене податке из јавних евиденција о непокретностима, без накнаде трошкова, у складу са законом којим се уређују накнаде за вршење услуга премјера и коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта.

(7) Влада доноси уредбу којом се утврђује Еколошка мрежа Републике Српске и мјере заштите за очување еколошки значајних подручја и еколошких коридора.

(8) Базу података о Еколошкој мрежи Републике Српске, у електронском облику, израђује и ажурира Завод.

Члан 24.

(1) Заштита еколошке мреже обезбједиће се спровођењем свих неопходних мјера очувања које одговарају еколошким захтјевима типова станишта и станишта врста за која ће се утврдити еколошки значајна подручја, као и примјеном поступка оцјене прихватљивости у складу са чланом 16. овог закона.

(2) Циљеви и мјере заштите еколошке мреже односе се на правна лица, предузетнике и физичка лица која својим активностима и радовима могу утицати на подручја еколошке мреже и еколошке коридоре.

(3) Праћење стања Еколошке мреже врши Завод.

(4) Информације о подручјима Еколошке мреже објављује Завод на својој службеној интернет страници.

Члан 25.

(1) Управљачи заштићених подручја, јавна предузећа за газдовање шумама, корисници ловишта и рибарских подручја и корисници пољопривредног земљишта која су у обухвату еколошке мреже дужни су да планирају и спроводе мјере и активности на управљању тим подручјем еколошке мреже, у складу са овим законом и посебним прописима.

(2) Забрањују се радови, активности и дјелатности које могу довести до угрожавања и нарушавања функција еколошке мреже и до нарушавања или трајног оштећења својстава и вриједности појединих дијелова еколошке мреже.

Члан 26.

(1) Плански документи из области шумарства, пољопривреде, водoprивреде, ловства и рибарства који се доносе на основу посебних прописа, а у чијем обухвату су дијелови Еколошке мреже садржаће и мјере заштите и очувања прописане уредбом из члана 23. став 7. овог закона.

(2) Документи из става 1. овога члана достављају се на мишљење Министарству.

3. Очување дивљих врста у природи

Члан 27.

(1) Стање очувања дивље врсте представља укупне утицаје који дјелују на ту врсту, а који би могли угрозити њену дугорочну распрострањеност и бројност популација унутар подручја распрострањености.

(2) Стање дивље врсте сматра се повољним када:

1) подаци о динамици популације одређене врсте указују на то да ће се она дугорочно одржати као одрживи дио свог природног станишта,

2) постоји, а вјероватно ће и даље постојати, довољно велико станиште и природно подручје распрострањења у којем ће се популације врсте дугорочно одржати,

3) природно подручје распрострањења врсте се не смањује, а није вјероватно да ће се смањити у предвидивој будућности.

(3) Очување дивљих врста остварује се успостављањем или одржавањем њиховог повољног стања у природи, водећи рачуна о одржавању и обнови довољне разноврсности и распрострањености њихових станишта, а посебно:

- 1) успостављањем заштићених подручја,
 - 2) одржавањем и управљањем стаништима дивљих врста изван заштићених подручја у складу са њиховим еколошким потребама,
 - 3) обновом уништених станишта,
 - 4) стварањем нових станишта.
- (4) У циљу очувања врста птица које су предмет посебних мјера очувања узимају се у обзир сљедећи критеријуми:
- 1) врсте у опасности од изумирања,
 - 2) врсте осјетљиве на одређене промјене у њиховим стаништима,
 - 3) врсте које се сматрају ријеткима због мале популације или ограничене локалне раширености,
 - 4) друге врсте које захтијевају посебну пажњу због посебне природе њихових станишта.

Члан 28.

(1) Одрживо коришћење дивљих врста, изузев строго заштићених и заштићених дивљих врста, чије се сакупљање, односно узимање из природе, спроводи уз примјену мјера управљања и заштите обезбјеђује се на основу овог закона и посебних прописа из области шумарства, ловства и рибарства.

(2) Мјере управљања и заштите дивљих врста обухватају:

- 1) континуирано праћење стања очуваности,
- 2) привремену или локалну забрану узимања примјерака из природе и коришћења одређених популација,
- 3) регулisanje раздобља и метода узимања примјерака из природе,
- 4) примјену ловних и риболовних правила о очувању популација врста приликом узимања појединих примјерака из природе,
- 5) успостављање система дозвола за узимање из природе или одређивање квота,
- 6) узгајање у заточеништву животињских врста, као и вјештачко размножавање биљних врста, под строго контролисаним условима, како би се смањило узимање примјерака из природе,
- 7) процјену ефикасности донесених мјера.

(3) Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде врши праћење дивљих врста које су предмет посебних прописа из области ловства и рибарства и о томе обавјештава Министарство.

(4) Правно лице, предузетник или физичко лице поднесе захтјев Министарству за издавање сагласности за сакупљање дивљих врста, односно узимање из природе у сврху прераде или даље продаје, а које није уређено посебним прописима из области шумарства, ловства и рибарства.

(5) Захтјев из става 4. овог члана садржи:

- 1) назив врсте,
- 2) разлоге, сврху и циљ коришћења и
- 3) временски период за сакупљање дивљих врста.

(6) Министарство издаје рјешење којим се даје сагласност из става 4. овог члана, уз претходно прибављено мишљење Завода и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(7) Рјешење којим се издаје сагласност је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 29.

(1) За хватање и/или убијање животињских врста и убијање свих врста птица које се природно појављују на

територији Републике Српске, забрањена је употреба средстава за хватање и убијање, која могу проузроковати њихово локално нестајање или значајан поремећај њихових популација, као што су:

- 1) за сисаре и птице:
 1. живе, ослијеђене или осакаћене животиње које се користе као мамци,
 2. одашиљачи звука,
 3. електрични и електронски убојити или омамљујући апарати,
 4. умјетни свијетлећи апарати,
 5. огледала и други засљењујући апарати,
 6. средства за освјетљавање циља,
 7. експлозиви,
 8. мреже које су у основи или према условима употребе неселективне,
 9. замке које су у основи или према опису употребе неселективне,
 10. самострел,
 11. отрови и отровни или омамљујући мамци,
 12. истјеривање животиња из склоништа гасом или димом,
 13. полуаутоматско и аутоматско оружје са spremником који може садржавати више од два метка,
 14. за птице додатно и ступице, мреже, замке, куке и љепило,

2) за рибе:

1. отрови,
2. експлозиви,
3. друга средства за масовно и недозвољено изловљавање рибе (електрична струја, мреже, корпе, подводне пушке и др.).

(2) Забрањен је било какав облик хватања и/или убијања дивљих животиња из става 1. овог члана из авиона или моторних возила у покрету, а када су у питању птице, додатно и хватање и/или убијање из чамаца на моторни погон при брзини већој од 5 km/h.

Члан 30.

(1) Јединке дивљих врста животиња које су повријеђене и болесне, као и јединке које су одузете из заточеништва збрињавају се у прихватилиштима за дивљач у складу са законом који уређује област ловства.

(2) Збрињавање дивљих врста животиња може се вршити и у прихватилиштима која су формирана у складу са законом који уређује заштиту и добробит животиња.

Члан 31.

(1) Јавни путеви, железничка инфраструктура и аеродроми, телекомуникациони и електроенергетски, хидрографевински и други објекти чијом се изградњом пресијецају уобичајени коридори дневно-ноћних и сезонских миграција дивљих животиња, проузрокује фрагментација станишта или на други начин омета њихов нормалан животни циклус, граде се на начин којим се умањују негативни ефекти и примјеном посебних конструктивних и техничко-технолошких рјешења на самим објектима и у њиховој околини, током изградње и у периоду експлоатације.

(2) Министар доноси правилник којим се прописују посебна техничко-технолошка рјешења која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња (еколошки мостови, изграђени пролази и прелази, тунели, пропусне цијеви, јаркови, сигурносни и усмјеравајући објекти, рибље стазе и лифтови и друго), као и мјере заштите и начин одржавања техничко-технолошких рјешења.

(3) Правилник из става 2. овог члана доноси се уз сагласност Министарства саобраћаја и веза, Министарства енергетике и рударства и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(4) За објекте из става 1. овог члана орган управе надлежан за грађење издаје локацијске услове и дозволе у складу са законом којим се регулише уређење простора и грађење, а узимајући у обзир посебна техничко-технолошка рјешења утврђена прописом из става 2. овог члана.

Члан 32.

(1) Заштита дивљих птица односи се на птице, њихова јаја, гнијезда и станишта.

(2) У циљу очувања популација свих врста дивљих птица предузимају се све неопходне мјере, узимајући у обзир еколошке, привредне и рекреативне потребе.

(3) У циљу одржавања или поновног успостављања довољне разноврсности и величине станишта за све врсте птица предузимају се сљедеће мјере:

- 1) стварање заштићених подручја,
- 2) одржавање и управљање у складу са еколошким потребама станишта унутар и изван заштићених подручја,
- 3) поновно успостављање уништених станишта,
- 4) стварање биотопа.

Члан 33.

(1) Врсте дивљих птица које су предмет посебних мјера очувања а односе се на њихова станишта с циљем обезбјеђивања преживљавања и размножавања на њиховом подручју распрострањености су:

- 1) врсте које су у опасности од изумирања,
- 2) врсте осјетљиве на одређене промјене у њиховим стаништима,
- 3) врсте које се сматрају ријетким због мале популације или ограничене локалне распрострањености,
- 4) друге врсте које захтијевају посебну пажњу због посебне природе њиховог станишта.

(2) Да би се успоставио општи систем заштите свих врста дивљих птица, није дозвољено:

- 1) намјерно убијање или хватање на било који начин,
- 2) намјерно уништавање или оштећивање њихових гнијезда и јаја или уклањање гнијезда,
- 3) одношење њихових јаја у дивљину или задржавање тих јаја, иако су празна,
- 4) намјерно узнемиравање тих птица, нарочито за вријеме њиховог размножавања и парења, уколико би то узнемиравање било значајно,
- 5) држање птица које припадају врстама чији су лов и хватање забрањени.

Члан 34.

(1) Стубови и техничке компоненте средњенапонских и високонапонских водова граде се у складу са подзаконским актом из члана 31. став 2. овог закона, тако да се птице и слијепи мишеви заштите од струјног удара и механичког повређивања.

(2) Локације струјних генератора покретаних вјетром (вјетроелектране) утврђују се тако да се избјегну важна станишта и путеви миграције птица и слијепих мишева.

(3) Одредба става 1. овог члана не односи се на горње водове жељезница.

(4) При изградњи високих објеката (вјетрогенератора, стубова, торњева, мостова и других објеката) у близини еколошки значајних подручја неопходно је примјењивати техничко-технолошке мјере које се односе на освјетљавање да би се избјегли негативни утицаји оваквих објеката.

Члан 35.

(1) У циљу дефинисања подручја очувања дивљих врста птица, Завод у сарадњи са стручним и/или научним институцијама и организацијама, врши истраживања и друге активности које се односе на:

1) утврђивање листе врста птица којима пријети опасност од истребљења или посебно угрожене врсте, узимајући у обзир њихову географску распрострањеност,

2) попис и еколошки опис подручја од посебног значаја за миграторне врсте на њиховим миграторним путевима, као и подручја гдје презимљавају и гнијезде се,

3) попис података о нивоима популација миграторних врста које су приказане као прстеневане,

4) процјену утицаја метода узимања дивљих птица на нивоима популације,

5) израду или усавршавање еколошких метода за превенцију типа штете изазване птицама,

6) одређивање улоге одређених врста као индикатора популације,

7) изучавање неповољних утицаја изазваних загађењем на нивоима популација врста птица.

(2) Податке и информације из става 1. овог члана прикупља Завод.

4. Репопулација дивљих врста

Члан 36.

(1) Репопулација се може вршити у случајевима када је потребно побољшати одрживост популација аутохтоних врста на одређеном подручју, на начин да се повећа њена величина и/или генетичка варијабилност.

(2) Правно лице, предузетник или физичко лице подноси Министарству захтјев за репопулацију строго заштићене дивље врсте са стручним образложењем које садржи:

1) називе врста на латинском језику и на једном од језика у службеној употреби у Републици Српској, број или количину јединки, поријекло јединки, опис развојног стадијума или облика, а за животињске врсте пол и старост јединки,

2) сврху и начин репопулације, укључујући временски распоред током године, те предвиђену величину подручја са тачном локацијом уношења јединки.

(3) Стручно образложење за захтјев из става 2. овог члана припрема стручна и/или научна установа.

(4) Министарство доноси рјешење којим се издаје сагласност за репопулацију дивљих аутохтоних врста уз претходно прибављена мишљења Завода и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(5) Уколико Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде врши репопулацију у складу са посебним прописима из области шумарства, ловства и рибарства, дужно је доставити обавјештење Министарству.

(6) Рјешење којим се издаје сагласност је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

5. Реинтродукција дивљих врста

Члан 37.

(1) Реинтродукција (поновно увођење) дивљих врста у слободну природу на подручју Републике Српске може се вршити на основу рјешења Министарства којим се издаје дозвола за реинтродукцију, а након што претходно прибави мишљење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(2) Правно лице, предузетник или физичко лице подноси захтјев Министарству за издавање дозволе из става 1. овог члана.

(3) Уз захтјев за издавање дозволе из става 1. овог члана, неопходно је доставити Програм реинтродукције, који израђује Завод.

(4) Изузетно, програм реинтродукције може израдити стручна и/или научна установа, а на који ће Завод дати стручно мишљење.

(5) Рјешење којим се издаје дозвола је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

6. Уношење алохтоних врста и инвазивне врсте

Члан 38.

(1) На подручју Републике Српске није дозвољено уношење алохтоних дивљих врста и њихових хибрида у слободну природу.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, дозвољава се уношење алохтоних дивљих врста и њихових хибрида у слободну природу под условом да се уношењем не угрожава природно станиште и стање популација аутохтоних дивљих врста.

(3) Правно лице, предузетник или физичко лице подноси захтјев Министарству за издавање дозволе за уношење алохтоних дивљих врста и њихових хибрида у слободну природу уз достављање стручног образложења са научним и стручним доказима о испуњености услова из става 2. овог члана.

(4) Стручно образложење из става 3. овог члана припрема стручна и/или научна установа.

(5) Министарство на основу захтјева из става 3. овог члана доноси рјешење којим се издаје дозвола за уношење алохтоних дивљих врста и њихових хибрида у слободну природу, а на основу претходно прибављеног мишљења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Завода.

(6) Министарство доноси рјешење којим се издаје дозвола за уношење алохтоних дивљих врста и њихових хибрида у контролисаним условима по претходно прибављеном мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и стручном мишљењу Завода.

(7) Правно лице, предузетник или физичко лице подноси захтјев Министарству за издавање дозволе за уношење алохтоних дивљих врста и њихових хибрида у контролисаним условима.

(8) Уз захтјев из става 7. овог члана подноси се стручно образложење са разлозима уношења дивљих врста и њихових хибрида у контролисаним условима.

(9) Стручно образложење из става 8. овог члана припрема стручна и/или научна установа.

(10) Уколико се уношење алохтоних врста врши у складу са посебним прописима из области шумарства, ловства и рибарства, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде доставља обавјештење Министарству.

(11) Рјешења којим се издају дозволе из ст. 5. и 6. овог члана су коначна у управном поступку и против њих није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 39.

(1) Алохтоне дивље врсте које уношењем и ширењем угрожавају друге врсте и укупну биолошку разноврсност на подручју Републике Српске, Министарство проглашава инвазивним на основу општеприхваћених међународних критеријума, научних сазнања и обавеза преузетих из међународних уговора и међународних докумената, на приједлог Завода и других стручних и/или научних установа, а по претходно прибављеном мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(2) Министар доноси правилник којим се прописује листа инвазивних врста (тзв. црна листа), те мјере њихове контроле и сузбијања.

7. Означавање строго заштићених и заштићених дивљих животиња

Члан 40.

(1) Означавање строго заштићених и заштићених дивљих животиња обавља се за потребе науке, праћења стања популације и праћења здравственог стања јединки.

(2) Означавање строго заштићених и заштићених дивљих животиња се врши уз претходно прописане услове Завода.

8. Очување генетичке разноврсности

Члан 41.

(1) Очување генетичке разноврсности и генетичког материјала дивљих врста је од интереса за Републику Срп-

ску, а спроводи се у складу са начелима одрживог развоја и праведне расподеле користи од коришћења генетичких извора.

(2) Узимање генетичког материјала из природе ради коришћења не смије угрожавати опстанак екосистема или популацију дивљих врста биљака, животиња и гљива у њиховим стаништима.

(3) Генетички материјал дивљих врста биљака, животиња и гљива не може бити предмет својине.

(4) Коришћење, услови и начин узимања генетичког материјала, приступ генетичким изворима и банка гена регулисани су посебним прописима.

ГЛАВА V

ОЧУВАЊЕ ГЕОДИВЕРЗИТЕТА

Члан 42.

(1) Очување геодиверзитета као и цјелокупног геонасљеђа при планирању, уређењу и коришћењу простора остварује се спровођењем услова и мјера заштите које су саставни дио планских докумената.

(2) Посебне мјере за заштиту геодиверзитета остварују се заштитом објеката геонасљеђа који имају изузетну научну, образовну, естетску и културну вриједност, а које се остварују у условима ин ситу и екс ситу заштите.

1. Спелеолошки објекти

Члан 43.

(1) Спелеолошки објекти због својих научних, естетских, образовних, културних и природних вриједности уживају посебну заштиту.

(2) Спелеолошки објекти се уписују у Инвентар објеката геонасљеђа из члана 46. овог закона.

(3) Откриће спелеолошког објекта или његовог дијела пријављује се Министарству и Заводу без одлагања.

(4) Ако се откриће догоди током обављања грађевинских или других радова, извођач радова је дужан да прекине радове на локацији и да обавијести Министарство и Завод без одлагања.

(5) Министарство и Завод организују прелиминарно истраживање спелеолошког објекта којим утврђују вриједности и израђују стручно мишљење о његовом значају са смјерницама за даље поступање.

Члан 44.

У спелеолошким објектима и њиховој околини забрањено је:

1) загађивати водотоке и изворе, упуштати, уносити и остављати отровне материје, чврсте отпатке и угинуле животиње или депоновати било коју врсту отпада на мјестима и на такав начин да могу бити унијети у спелеолошки објекат текућом водом или слободним кретањем,

2) уништавати, оштећивати или односити дијелове пећинског накита, пећинских седимената, фосилних остатака и артефаката,

3) уништавати или односити примјерке фунгије, фауне и флоре и нарушавати њихове станишне услове.

4) изводити грађевинске радове који могу проузроковати значајне неповољне и трајне промјене геоморфолошких и хидролошких карактеристика.

2. Минерали и фосили

Члан 45.

(1) У случају проналаска минерала и фосила који би могли представљати природну вриједност налазач је дужан да обавијести Министарство или Завод.

(2) Завод ће извршити процјену да ли минерали или фосили из става 1. овог члана представљају природну вриједност.

(3) Завод је дужан да достави Министарству извјештај о процјени из става 2. овог члана са подацима о стању на-

лазишта, могућој угрожености налазишта, о потребним додатним истраживањима и додатним мјерама заштите налазишта минерала и фосила.

Члан 46.

(1) Објекти геонаслеђа су локалитети са геолошким, геоморфолошким, хидролошким, педолошким и посебним антрополошким вриједностима од научног, културног и естетског значаја, који уживају посебне мјере заштите, те се уписују у Инвентар објеката геонаслеђа Републике Српске.

(2) Инвентар објеката геонаслеђа Републике Српске води Завод.

(3) Министар доноси правилник којим се детаљније прописује начин успостављања Инвентара објеката геонаслеђа Републике Српске и смјернице за инвентаризацију, вредновање и разврставање објеката геонаслеђа.

ГЛАВА VI ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА

Члан 47.

Заштићена природна добра су:

1) заштићена подручја:

1. строги резерват природе – категорија Ia (у даљем тексту: строги резерват природе),

2. посебни резерват природе (подручје дивљине) – категорија Ib (у даљем тексту: посебни резерват природе),

3. национални парк – категорија II (у даљем тексту: национални парк),

4. споменик природе – категорија III (у даљем тексту: споменик природе),

5. заштићено станиште (подручје управљања стаништем или врстом) – категорија IV (у даљем тексту: заштићено станиште),

6. заштићени пејзажи – категорија V:

- заштићени природни пејзажи,

- заштићени културни пејзажи,

- парк природе,

7. заштићено подручје са одрживим коришћењем природних ресурса – категорија VI:

- парк шума,

- објекти обликоване природе (споменик парковске архитектуре) (у даљем тексту: објекти обликоване природе),

2) заштићене врсте:

1. строго заштићена дивља врста,

2. заштићена дивља врста,

3) заштићени минерали и фосили.

1. Заштићена подручја

Члан 48.

(1) Заштићено подручје је подручје које има изражену биолошку, геолошку и пејзажну разноврсност, те представља јасно одређен географски простор који је намијењен заштити природе и којим се управља ради дугорочног очувања природе.

(2) Заштићена подручја могу се прекогранично повезивати са заштићеним подручјима сусједних држава или ентитета.

(3) Заштићено подручје које има изузетан значај може бити на листи свјетске природне баштине као значајан дио културно-историјског и природног наслеђа човјечанства.

Члан 49.

(1) Строги резерват природе је подручје неизмијењених природних карактеристика са репрезентативним природним екосистемима, намијењен искључиво за очување изворне природе, генетичких ресурса, еколошке равнотеже, праћење природних појава и процеса, научна истраживања којима се не нарушавају природна обиљежја, вриједности, појаве и процеси.

(2) У строгом резервату забрањене су привредне и друге дјелатности.

(3) У строгом резервату допуштена је посјета, обављање истраживања и праћења стања природе.

Члан 50.

(1) Посебни резерват природе је подручје са неизмијењеном или дјелимично измијењеном природом, од нарочито значаја због јединствености, ријеткости или репрезентативности, а које обухвата станиште угрожене дивље врсте биљака, животиња и гљива, без насеља или са ријетким насељима у којима човјек живи у складу са природом, намијењено очувању постојећих природних одлика, генетичких ресурса, еколошке равнотеже, праћењу природних појава и процеса, научним истраживањима и образовању, контролисаним посјетама и очувању традиционалног начина живота.

(2) Посебни резерват природе може бити флористички, миколошки, шумске и друге вегетације, зоолошки (орнитолошки, ихтиолошки и други), геолошки, палеонтолошки, хидрогеолошки, хидролошки и други.

(3) У посебном резервату природе забрањено је вршити радње и активности и обављати дјелатности које могу нарушити својства због којих су проглашени заштићеним природним добром (брање и уништавање биљака, узнемиравање, хватање и убијање животиња, увођење нових биолошких врста, мелиорацијски радови, разни облици привредног и другог коришћења и слично).

(4) Посјете строгом и посебном резервату природе у циљу образовања могу се вршити на основу дозволе коју издаје Управљач.

(5) Мјере заштите строгог и посебног резервата природе детаљније се одређују актом којим се проглашава заштићено подручје.

Члан 51.

(1) Национални парк је подручје са већим бројем разноврсних природних екосистема, истакнутих пејзажних карактеристика и културног наслеђа у коме човјек живи у складу са природом, намијењено очувању постојећих природних вриједности и ресурса, укупне пејзажне, геолошке и биолошке разноврсности, као и задовољењу научних, образовних, духовних, естетских, културних, туристичких, здравствено- рекреативних потреба и осталих активности у складу са начелима заштите природе и одрживог развоја.

(2) У националном парку дозвољене су радње и дјелатности којима се не угрожава изворност природе, као и обављање дјелатности које су у функцији образовања, здравствено- рекреативних и туристичких потреба, настава традиционалног начина живота локалних заједница, а на начин којим се не угрожава опстанак врста, природних екосистема и пејзажа, у складу са овим законом и планом управљања који доноси Управљач.

(3) Мјере заштите националног парка и начин његовог коришћења су регулисани посебним прописима.

Члан 52.

(1) Споменик природе је мања, неизмијењена или дјелимично измијењена, природна просторна цјелина, објекат или појава, физички јасно изражен, препознатљив и јединствен, репрезентативних геоморфолошких, геолошких, хидрографских, ботаничких и других обиљежја, као и људским радом формирана ботаничка вриједност од научног, естетског, културног или образовног значаја.

(2) Споменик природе може бити: геолошки (стратиграфски [историјскогеолошки], палеонтолошки, петролошки, седиментолошки, минералолошки, структурногеолошки, хидрогеолошки и други); геоморфолошки; спелеолошки (пећина, јама и друго); хидролошки (цијели или дио водотока, слат, језеро, тресава и друго); ботанички (ријетки или значајни примјерци биљног свијета, појединачно стабло или група стабала, дрвореди, паркови, арборетуми, ботаничке баште и друго).

(3) На подручју споменика природе забрањене су све радње и активности које угрожавају његова обиљежја и вриједности.

(4) Мјере заштите споменика природе и начин његовог коришћења детаљније се одређују актом којим се проглашава заштићено подручје.

Члан 53.

(1) Заштићено станиште је подручје које обухвата један или више типова природних станишта значајних за очување једне или више популација дивљих врста и њихових заједница.

(2) Циљ заштите станишта је:

1) заштита угрожених и ријетких типова станишта, екосистема или аутохтоних дивљих врста,

2) обезбјеђивање повољног стања популација аутохтоне дивље врсте или врста,

3) омогућавање несметаног одвијања неке од животних фаза аутохтоних дивљих врста (мријешћење, парење, гнијезђење, подизање младунаца, презимљавање и друго),

4) заштита крајње угрожених и рањивих врста,

5) омогућавање протока гена између популација врсте,

6) обезбјеђивање миграторних путева и одморшта,

7) омогућавање научних истраживања, управљања популацијама и образовања.

(3) На заштићеном станишту забрањене су радње и активности којима се угрожава или оштећује један или више типова станишта.

(4) Актом којим се проглашава заштићено подручје из става 1. овог члана детаљније се утврђује његов значај, намјена и мјере заштите.

Члан 54.

(1) Заштићени пејзажи су подручја препознатљивог изгледа са значајним природним, биолошко-еколошким, естетским и културно-историјским вриједностима, која су се током времена развијала као резултат интеракције природе, природних потенцијала подручја и традиционалног начина живота локалног становништва.

(2) Заштићени пејзажи су:

1) заштићени природни пејзаж,

2) заштићени културни пејзаж,

3) парк природе.

(3) Заштићени природни пејзаж из става 2. тачка 1) овог члана је подручје значајне биолошко-еколошке и естетске вриједности, гдје традиционалан начин живота локалног становништва није битније нарушио природу и природне екосистеме.

(4) Заштићени културни пејзаж из става 2. тачка 2) овог члана је подручје значајне пејзажне, естетске и културно-историјске вриједности, које се током времена развијало као резултат интеракције природе, природних потенцијала подручја и традиционалног начина живота локалног становништва.

(5) У заштићеним пејзажима забрањене су радње и активности којима се нарушавају примарне природне и створене вриједности и карактер пејзажа.

(6) Мјере заштите, начин обављања привредних и традиционалних дјелатности и коришћење природних и створених вриједности пејзажа изузетних карактеристика детаљније се утврђују актом којим се проглашава заштићено подручје.

Члан 55.

(1) Парк природе је подручје добро очуваних природних вриједности са претежно очуваним природним екосистемима и живописним пејзажима, намијењено очувању укупне геолошке, биолошке и пејзажне разноврсности, као и задовољењу научних, образовних, духовних, естетских, културних, туристичких, здравствено-рекреативних потре-

ба и осталих дјелатности усклађених са традиционалним начином живота и начелима одрживог развоја.

(2) У парку природе дозвољене су привредне и друге дјелатности и радње којима се не угрожавају његова битна обиљежја и вриједности.

(3) Мјере заштите, начин обављања привредних дјелатности и коришћење природних вриједности у парку природе детаљније се утврђују актом којим се проглашава заштићено подручје.

Члан 56.

(1) Заштићено подручје са одрживим коришћењем природних ресурса је подручје намијењено очувању екосистема и станишта, а упоредо са тим и пратећих културних вриједности и традиционалних начина управљања природним ресурсима.

(2) Заштићена подручје са одрживим коришћењем природних ресурса су:

1) парк шума,

2) објекти обликоване природе.

Члан 57.

Парк шума је природна или сајена шума, веће пејзажне вриједности, намијењена за одмор и рекреацију, у којој су допуштене само оне активности и радње чија је сврха њено одржавање или уређење.

Члан 58.

(1) Објекат обликоване природе је вјештачки обликован простор (перивој, ботанички врт, арборетум, градски парк, дрворед, као и други облици вртног и парковског обликовања), односно појединачно стабло или група стабала, који има естетску, стилску, умјетничку, културно-историјску, еколошку или научну вриједност.

(2) На објекту обликоване природе и простору у његовој непосредној близини који чини саставни дио заштићеног подручја нису допуштени захвати ни радње којима би се могле промијенити или нарушити вриједности због којих је заштићен.

Члан 59.

(1) На заштићеном подручју се издвајају зоне заштите у којима се спроводе сљедећи режими заштите:

1) Ia степена – строга заштита (у даљем тексту: заштита Ia степена),

2) Ib степена – строга заштита уз могућност управљања популацијама (у даљем тексту: заштита Ib степена),

3) II степена – активна заштита (у даљем тексту: заштита II степена),

4) III степена – активна заштита и могућност одрживог коришћења (у даљем тексту: заштита III степена).

(2) Режим заштите Ia степена спроводи се на дијелу заштићеног подручја са изворним, неизмијењеним или мало измијењеним екосистемима изузетног научног и практичног значаја којом се омогућава искључиво природна сукцесија.

(3) Режим заштите Ia степена искључује све облике коришћења простора и активности, осим научних истраживања, контролисане едукације и интервентних активности у акцидентним ситуацијама, које се обављају уз стручно мишљење Завода.

(4) Режим заштите Ib степена се спроводи на дијелу заштићеног подручја са изворним, неизмијењеним или мало измијењеним екосистемима великог научног и практичног значаја.

(5) Заштита Ib степена дозвољава искључиво научна истраживања, контролисану едукацију и активности усмјерене ка очувању и унапређивању постојећег стања екосистема (контролисано пашарење, кошење, измуљивање, регулисање водног режима и друго).

(6) Режим заштите II степена се спроводи на дијелу заштићеног подручја са дјелимично измијењеним екосистемима великог научног и практичног значаја.

(7) Заштита II степена дозвољава управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређивања природног добра без посљедица по примарне вриједности његових природних станишта, популација и екосистема, као и контролисана традиционалне дјелатности које током свог одвијања нису угрозиле примарне вриједности простора.

(8) Режим заштите III степена се спроводи на дијелу заштићеног подручја са дјелимично измијењеним или измијењеним екосистемима од научног и практичног значаја.

(9) Заштита III степена дозвољава селективно и ограничено коришћење природних ресурса, управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређивања природног добра, одрживо коришћење, развој и унапређивање сеоских домаћинстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног грађевинарства, очување традиционалних дјелатности локалног становништва, развој инфраструктуре усклађене са вриједностима, потенцијалима и капацитетима заштићеног простора намијењене развоју еколошког, руралног, здравственог, спортско-рекреативног вида и осталих видова туризма у складу са принципима одрживог развоја.

(10) Зоне заштите предлаже Завод у оквиру Студије заштите заштићеног подручја (у даљем тексту: Студија).

(11) Министарство може, на приједлог Завода, одредити зоне заштите изван граница заштићеног подручја, еколошки значајног подручја и еколошког коридора које могу бити одређене приликом установљивања тих подручја или накнадно, ради спречавања, односно ублажавања вањских утицаја.

1.1. Проглашавање заштићених подручја

Члан 60.

(1) Национални парк проглашава Народна скупштина законом.

(2) Влада, на приједлог Министарства, а по претходно прибављеном мишљењу надлежних министарстава, актом о проглашењу заштићеног подручја, који се доноси у форми одлуке, проглашава заштићеним:

- 1) строги резерват природе,
- 2) посебни резерват природе,
- 3) заштићено станиште,
- 4) заштићени пејзаж.

(3) Скупштина јединице локалне самоуправе, уз сагласност Министарства, а по претходно прибављеном мишљењу Завода и надлежних министарстава, актом о проглашењу заштићеног подручја, који се доноси у форми одлуке, проглашава заштићеним:

- 1) споменик природе,
- 2) заштићено подручје са одрживим коришћењем природних ресурса чија је цијела површина на подручју јединице локалне самоуправе.

(4) Споменик природе и заштићено подручје са одрживим коришћењем природних ресурса чија је површина на подручју двију или више јединица локалне самоуправе споразумно могу прогласити заштићеним подручјем скупштине тих јединица локалне самоуправе, уз сагласност Министарства, а по претходно прибављеном мишљењу Завода и надлежних министарстава.

(5) Изузетно од ст. 3. и 4. овог члана, акт о проглашењу заштићеног подручја доноси Влада, на приједлог Министарства, ако јединица локалне самоуправе не прогласи заштићено подручје.

Члан 61.

(1) Иницијативу за проглашење заштићеног подручја надлежном органу из члана 60. овог закона могу поднијети сви субјекти заштите природе из члана 10. овог закона.

(2) Надлежни орган иницијативу доставља Заводу.

(3) Завод је дужан да у року од 30 дана од пријема иницијативе од надлежног органа, писменим путем обавијести

надлежни орган о оправданости иницијативе како би о томе надлежни орган обавијестио подносиоца иницијативе.

(4) Акт о проглашењу заштићеног подручја (у даљем тексту: Акт о заштити) доноси надлежни орган на основу Студије, којом се утврђују вриједности подручја које се предлаже за заштиту и начин управљања подручјем.

(5) Студију из става 4. овог члана израђује Завод.

(6) За потребе прибављања података за израду Студије надлежни орган и Завод по потреби могу ангажовати стручне и/или научне установе и организације, домаће и међународне стручњаке.

(7) Завод при изради Студије из става 4. овог члана користи резултате мултидисциплинарних истраживања која су извршили домаћи и међународни стручњаци или научне и стручне установе и организације.

(8) Рок за израду Студије за споменике природе и заштићено станиште је 12 мјесеци, за заштићене пејзаже и заштићено подручје са одрживим коришћењем природних ресурса 24 мјесеца, а за националне паркове, строге и посебне резервате природе рок је 30 мјесеци.

(9) Завод је дужан да надлежни орган обавијести о почетку израде Студије, а од дана пријема обавјештења почиње да тече рок из става 8. овог члана.

(10) Уколико у року из става 8. овог члана, Завод не изради Студију, Завод је дужан да надлежном органу достави информацију о спроведеним активностима на изради Студије.

(11) Од дана када је надлежном органу достављено обавјештење из става 3. овог члана до проглашења подручја заштићеним, стање природног подручја не смије бити погоршано.

(12) За подручје за које је поднесена иницијатива за заштиту, а за које се утврди да постоји опасност да ће бити озбиљно угрожено или нарушено, Завод је дужан доставити надлежном органу извјештај о стању природног добра и факторима угрожавања.

(13) На основу извјештаја из става 12. овог члана надлежни орган обавјештава надлежне инспекцијске органе ради прекида свих активности и радова који доводе до нарушавања природног подручја.

Члан 62.

(1) Студија из члана 61. став 4. овог закона садржи:

- 1) образложење приједлога за покретање поступка заштите,
- 2) идентификациону листу,
- 3) детаљан опис обиљежја и вриједности подручја које се заштићује,
- 4) оцјену стања подручја,
- 5) приједлог категорије и режима заштите (зона заштите),
- 6) картографски приказ у дигиталном или аналогном облику са учртаним границама на основу увида у јавне евиденције о непокретностима или на други прихватљив начин (географске координате),
- 7) концепт заштите, унапређивања и одрживог развоја подручја,
- 8) начин управљања,
- 9) права и обавезе субјеката у заштићеном подручју.

(2) Израђивачу Студије морају бити доступне у аналогном и дигиталном облику шумске и ловне основе, те оквирне политике интегралног управљања водама, научноистраживачки радови, монографије и друга релевантна документа потребна за израду Студије.

(3) Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове дужна је, на захтјев Завода, доставити тражене податке из јавних евиденција о непокретностима, без накнаде трошкова у складу са законом којим се уређују накнаде за вршење услуга премјера и коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта.

(4) Средства за израду Студије обезбјеђују се у буџету Републике Српске, односно буџету јединице локалне самоуправе, као и из других извора финансирања у складу са одредбама овог закона.

(5) Органи надлежни за проглашавање заштићених подручја дужни су да у поступку проглашавања обезбиједу учешће јавности, путем јавног увида у приједлог Акта о заштити и у Студију са картографском документацијом, у складу са чланом 97. овог закона.

(6) Студија се израђује у писаној и електронској форми у четири примјерка и након објављивања Акта о заштити доставља се и чува код:

- 1) Министарства,
- 2) Завода,
- 3) јединице локалне самоуправе,
- 4) Управљача.

Члан 63.

Акт о заштити садржи:

- 1) назив и категорију заштићеног подручја,
- 2) опис основних вриједности,
- 3) површину подручја под заштитом са подацима из јавних евиденција о непокретностима,
- 4) просторне границе заштићеног подручја приказане на топографској карти у размјери 1 : 25.000 или на други одговарајући начин који омогућава да се границе парцеле одреде прецизно,
- 5) забране и ограничења, за које се сматра да су неопходна да би се испунили циљеви управљања,
- 6) дозвољене активности у заштићеном подручју,
- 7) назив правног лица, односно Управљача коме се повјерава управљање заштићеним подручјем,
- 8) права и обавезе Управљача,
- 9) обавезу и рок за усвајање плана управљања,
- 10) обавезу доношења прописа о унутрашњем реду и чуварској служби, уколико је то потребно у зависности од категорије заштићеног подручја,
- 11) сврху заштите и циљеве управљања прописане овим законом,
- 12) правила управљања, неопходне мјере управљања природним ресурсима и одговарајуће технике које се примењују на заштићено подручје,
- 13) изворе финансирања за спровођење заштите и за развој локалне заједнице,
- 14) друге елементе од значаја за заштићено подручје.

Члан 64.

(1) Акт о заштити који доноси Народна скупштина и Влада објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске", а акт о заштити који доноси скупштина јединице локалне самоуправе објављује се у службеном гласнику јединице локалне самоуправе.

(2) Акт о заштити доставља се у року од 30 дана од дана ступања на снагу:

- 1) Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове, ради забиљебе у јавним евиденцијама о непокретностима,
- 2) Управљачу,
- 3) Заводу, ради уписа у Регистар заштићених природних добара,
- 4) јединици локалне самоуправе на чијем подручју се налази заштићено подручје.

Члан 65.

(1) Студија из члана 61. овог закона подлијеже ревизији у сљедећим случајевима:

1) проглашавања друге категорије унутар заштићеног подручја,

2) проширења заштићеног подручја,

3) измијењених станишних услова.

(2) Управљач или други субјекат заштите природе из члана 10. овог закона подноси иницијативу за ревизију Студије Министарству или јединици локалне самоуправе.

(3) Министарство или јединица локалне самоуправе иницијативу из става 2. овог члана доставља Заводу ради оцјене оправданости.

(4) Уколико Завод утврди да је иницијатива оправдана, надлежни орган из става 2. овог члана повјерава ревизију Студије Заводу.

(5) Приликом израде ревизије Студије могу се ангажовати стручне и/или научне установе домаћи и/или међународни стручњаци у циљу пружања стручне помоћи Заводу.

(6) Ревизија Студије израђује се у форми Додатка Студије.

(7) Додатак Студије из става 6. овог члана представља стручно образложење разлога за ревизију.

(8) Завод доставља Министарству или јединици локалне самоуправе ревидирану Студију ради измјене Акта о заштити.

(9) На основу ревидиране Студије надлежни орган из става 3. овог члана спроводи поступак измјене Акта о заштити а у складу са одредбама овог закона којима је прописано његово доношење.

(10) Проглашавање друге категорије унутар заштићеног подручја из става 1. тачка 1) овог члана врши се за категорије II и V и унутар тих категорија може се прогласити категорија I, III, IV и VI.

(11) За проглашавање друге категорије унутар Националног парка "Сутјеска" Тјентиште и Националног парка "Козара" Приједор, потребно је за тај локалитет израдити Студију из члана 61. овог закона.

Члан 66.

(1) Ако заштићено подручје изгуби вриједности због којих је заштићено, Завод предлаже доношење акта о престанку важења Акта о заштити органу који је донио акт.

(2) Орган из става 1. овог члана дужан је да у року од шест мјесеци од пријема приједлога Завода донесе акт о престанку заштите и достави Заводу ради брисања из Регистра заштићених природних добара.

(3) Акт о престанку важења Акта о заштити доставља се Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове ради брисања забиљебе у јавним евиденцијама о непокретностима.

(4) Завод у року од 30 дана од дана ступања на снагу акта о престанку важења Акта о заштити брише заштићено подручје из Регистра заштићених природних добара.

Члан 67.

(1) Подручја која имају природне вриједности, због којих су планирана за заштиту, те представљају значајно станиште дивљих врста за које постоји опасност да ће бити озбиљно нарушено или уништено уколико се не предузму мјере заштите представљају подручја за која се може прогласити претходна заштита.

(2) Захтјев за покретање поступка проглашавања претходне заштите Министарству могу поднијети Завод, републички органи управе, као и други субјекти заштите природе из члана 10. овог закона.

(3) Завод припрема стручно образложење на основу којег се израђује Акт о претходној заштити.

(4) Влада доноси Акт о претходној заштити, који се доноси у форми одлуке, на приједлог Министарства и по претходно прибављеним мишљењима надлежних министарстава.

(5) Рок за давање мишљења из става 4. овог члана је 30 дана.

(6) Актом о претходној заштити из става 4. овог члана утврђује се подручје под претходном заштитом, мјере,

услови заштите и рок на који се одређује претходна заштита.

(7) Претходна заштита подручја је заштита која траје до доношења Акта о заштити и не може бити дужа од три године од дана ступања на снагу Акта о претходној заштити.

(8) Акт о претходној заштити објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

1.2. Управљање и коришћење заштићених подручја

Члан 68.

(1) Управљање заштићеним подручјем је дјелатност од општег интереса.

(2) Заштићеним подручјем управља правно лице, односно Управљач који испуњава стручне, кадровске и организационе услове за обављање послова очувања, унапређивања, промовисања природних и других вриједности и одрживог коришћења заштићеног подручја.

(3) Управљач се одређује Актом о заштити.

(4) Испуњеност услова из става 2. овог члана утврђује Министарство, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, у поступку израде Акта о заштити.

(5) Орган надлежан за доношење Акта о заштити може, за потребе управљања једним или више заштићених подручја, основати јавно предузеће или јавну установу.

(6) Управљање заштићеним подручјем, за које Акт о заштити доноси Влада, може се повјерити јединици локалне самоуправе на чијем подручју се налази заштићено подручје, јавном предузећу, јавној установи или другом правном лицу које испуњава услове из става 2. овог члана.

(7) Управљање заштићеним подручјем, за које Акт о заштити доноси скупштина јединице локалне самоуправе, може се повјерити једној или више јединица локалне самоуправе на чијем подручју се налази заштићено подручје које ове послове могу повјерити другом правном лицу које испуњава услове из става 2. овог члана.

(8) Уколико заштићено подручје, изузев националних паркова, обухвата шуме, шумско земљиште и водно земљиште у својини Републике Српске, Министарство у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде повјерава послове управљања заштићеним подручјем у складу са овим законом и прописима из области шумарства и вода.

(9) Министар доноси правилник којим се прописују стручни, кадровски и организациони услови које треба да испуњава управљач заштићеног подручја за обављање послова очувања, унапређивања, промовисања природних и других вриједности и одрживог коришћења заштићених подручја.

Члан 69.

(1) У управљању заштићеним подручјем Управљач је дужан да:

1) чува заштићено подручје и спроводи прописане мјере заштите,

2) унапређује и промовише заштићено подручје,

3) припрема план управљања заштићеним подручјем у складу са Актом о заштити,

4) обиљежи границе заштићеног подручја и зоне заштите,

5) обезбједи неометано одвијање природних процеса и одрживог коришћења заштићеног подручја,

6) врши надзор над обављањем научних радова и стручних истраживања, даје сагласност за снимање филмова, постављање привремених објеката на површинама у заштићеном подручју и даје друга одобрења у складу са овим законом,

7) обезбједи надзор над спровођењем услова и мјера заштите природе,

8) прати кретање и активности посјетилаца и обезбјеђује обучене водиче за туристичке посјете,

9) води евиденцију о природним вриједностима и о томе доставља податке Заводу,

10) води евиденцију о људским активностима, дјелатностима и процесима који представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја и о томе доставља податке Заводу и Министарству,

11) у сарадњи са надлежним инспекцијама и Министарством унутрашњих послова спречава све активности и дјелатности које су у супротности са Актом о заштити и представљају фактор угрожавања и девастације заштићеног подручја,

12) врши и друге послове утврђене законом и Актом о заштити.

(2) Уколико се у поступку надзора утврди да Управљач не извршава обавезе установљене Актом о заштити, управљање заштићеним подручјем се повјерава другом Управљачу.

(3) Министар доноси правилник којим се прописује начин обиљежавања границе заштићеног подручја, зона заштите у заштићеном подручју и зона заштите изван границе заштићеног подручја, еколошки значајног подручја или еколошког коридора.

Члан 70.

(1) Управљач је дужан да обезбједи унутрашњи ред и чување заштићеног подручја у складу са прописом о унутрашњем реду и чуварској служби.

(2) Унутрашњи ред и служба надзора у националном парку регулишу се у складу са законом којим се уређују национални паркови.

(3) Управљач уз сагласност Министарства и по претходно прибављеном мишљењу Завода, доноси пропис из става 1. овог члана за заштићена подручја за која Акт о заштити доноси Влада.

(4) Управљач уз сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе и по претходно прибављеном мишљењу Завода, доноси пропис из става 1. овог члана за заштићена подручја за која Акт о заштити доноси скупштина јединице локалне самоуправе.

(5) Прописом из става 1. овог члана утврђују се правила за спровођење прописаног режима заштите, и то:

1) начин на који ће се понашати посјетиоци, власници и корисници непокретности при кретању, боравку и обављању послова на заштићеном подручју,

2) мјеста, површине и објекти у којима се ограничава кретање или забрањује и ограничава обављање одређених радњи и трајање тих радњи,

3) врсте дивљих биљака и животиња и друге природне и културне вриједности које је забрањено уништавати, оштећивати или узнемиравати,

4) врсте дивљих биљака и животиња чије је коришћење, односно брање, сакупљање и лов ограничен, као и начин и услови обављања тих радњи,

5) начин сарадње са правним лицима, предузетницима и физичким лицима која по различитом основу користе или су заинтересовани за коришћење природних богатстава и простора,

6) услови заштите приликом обављања научних истраживања и образовних активности,

7) услови и мјеста за сакупљање отпада,

8) начин одржавања уредности и чистоће заштићеног подручја,

9) начин и организација чуварске службе, начин вођења евиденције, чувања заштићеног природног добра, као и опрема и средства неопходна за чување и одржавање.

Члан 71.

(1) Унутрашњи ред и чување заштићеног подручја спроводи чуварска служба, а у националном парку служба надзора.

(2) Чуварска служба се организује у складу са прописом из члана 70. став 1. овог закона.

(3) Запослени у чуварској служби (у даљем тексту: чувар) дужан је да:

1) прати кретање и активности посјетилаца и других корисника у заштићеном подручју,

2) обилази заштићено подручје и прати стање биљних и животињских врста, као и других вриједности заштићеног подручја,

3) пружа податке и помоћ посјетиоцима и другим корисницима заштићеног подручја при обиласку и разгледању заштићеног подручја,

4) води свакодневну евиденцију о својим активностима,

5) обавља и друге послове у складу са овим законом и прописом из члана 70. став 1. овог закона.

(4) Чувар може обављати и послове чувања шума, ловишта и водотока у складу са прописима који уређују област шумарства, ловства и рибарства.

(5) Чувар може бити лице које, поред општих услова прописаних законом којим се уређују радни односи, има најмање средњу стручну спрему, једну годину радног искуства у струци и положен стручни испит за чувара заштићеног подручја.

(6) Стручним испитом за чувара заштићеног подручја, као и надзорника у националном парку (у даљем тексту: стручни испит) провјерава се познавање важећих прописа Републике Српске из области заштите природе, као и познавање вриједности заштићених подручја на територији Републике Српске.

(7) Лица која полажу стручни испит из става 6. овог члана плаћају накнаду за полагање стручног испита.

(8) Стручни испит полаже се пред Комисијом за полагање стручног испита (у даљем тексту: Комисија) коју рјешењем именује министар на период од четири године.

(9) Састав комисије из става 8. овог члана ће по могућности одражавати равноправну заступљеност полова.

(10) Чланови Комисије из става 8. овог члана имају право на накнаду за рад у Комисији.

(11) Министарство води евиденцију лица која су положила стручни испит за чувара заштићеног подручја.

(12) Влада доноси Уредбу којом се прописују висина накнаде за трошкове полагања стручног испита за чувара заштићеног подручја и надзорника у националном парку и висина накнаде члановима Комисије.

(13) Министар доноси правилник којим се прописују услови и начин полагања стручног испита и издавања увјерења и вођење евиденције о положеном стручном испиту за чувара заштићеног подручја и надзорника у националном парку, програм стручног испита, састав, именовање и начин рада Комисије.

1.3. Спровођење заштите у заштићеним подручјима

Члан 72.

(1) За националне паркове Народна скупштина доноси Просторни план подручја посебне намјене Републике Српске.

(2) Организација, коришћење, уређење простора и изградња објеката у заштићеном подручју врши се на основу зонинг плана подручја посебне намјене, као и планских докумената нижег реда који се доносе на основу закона којим се регулише уређење простора и грађење.

(3) План из става 1. овог члана израђује се у складу са Актом о заштити и условима из члана 73. овог закона.

1.4. План управљања заштићеним подручјем

Члан 73.

(1) План управљања заштићеним подручјем (у даљем тексту: План управљања) се доноси за свако заштићено подручје за период од десет година.

(2) За одређена заштићена подручја, Актом о заштити може бити предвиђено да се План управљања доноси за краћи период (појединачна стабла, дрвореди и слично).

(3) Планом управљања одређује се начин спровођења заштите, коришћења и управљања заштићеним подручјем, смјернице и приоритети за заштиту и очување природних вриједности заштићеног подручја, као и развојне смјернице, уз уважавање потреба локалног становништва.

(4) Правна лица, предузетници и физичка лица дужна су да обављају дјелатности у заштићеном подручју у складу са Планом управљања.

(5) План управљања анализира се током његовог спровођења, а по потреби може се вршити његова ревизија.

(6) План управљања за заштићена подручја из члана 60. ст. 1, 2. и 5. овог закона доноси Влада на приједлог Министарства.

(7) План управљања за заштићена подручја из члана 60. ст. 3. и 4. овог закона доноси скупштина јединице локалне самоуправе уз претходну сагласност Министарства и уз стручно мишљење Завода.

(8) Надлежни органи за доношење плана управљања дужни су да обезбједе учешће јавности у поступку доношења плана, путем јавног увида у складу са чланом 97. овог закона.

(9) План управљања доноси се најкасније у року од двије године од дана доношења Акта о заштити, а за његову припрему је одговоран Управљач.

(10) До доношења Плана управљања, заштита и управљање заштићеним подручјем спроводи се на основу Програма за спровођење мјера управљања који доноси Управљач, у року од три мјесеца од дана доношења Акта о заштити, уз претходно прибављено мишљење Завода и сагласност Министарства.

(11) Годишњи извјештај о раду Управљач доставља надлежном органу до 15. марта текуће године за претходну годину.

(12) План управљања заштићеним подручјем које је истовремено и подручје еколошке мреже у складу са овим законом, садржи све елементе управљања тим дијелом еколошке мреже.

(13) Министар доноси правилник којим се прописују мјере управљања, израда и садржај програма и плана управљања заштићеним подручјем.

1.5. Савјет корисника заштићеног подручја

Члан 74.

(1) У циљу међусобне сарадње на заштити и одрживом коришћењу природних вриједности и ресурса, као и обезбјеђивања интереса локалног становништва и других корисника заштићеног подручја Управљач ће основати Савјет корисника заштићеног подручја (у даљем тексту: Савјет корисника) који ради без накнаде.

(2) Савјет корисника, поред Управљача чине представници јединица локалних самоуправа, организација и удружења чија се активност одвија на подручју заштићеног подручја и њега могу чинити:

1) по један члан из сваке јединице локалне самоуправе заштићеног подручја,

2) један члан представник корисника или власника шума,

3) један члан представник Ловачког савеза Републике Српске, из чланства ловачког удружења којем територијално припада заштићено подручје,

4) један члан представник риболовачких удружења којем територијално припада заштићено подручје,

5) један члан представник пољопривредника са заштићеног подручја,

6) један члан представник туристичких организација јединице локалне самоуправе са заштићеног подручја,

7) један члан представник локалних удружења грађана са заштићеног подручја или организација чије су активности везане за заштићено подручје.

(3) У рад Савјета корисника могу се укључивати и друга заинтересована лица, са савјетодавним гласом.

(4) Састав Савјета корисника ће по могућности одражавати равноправну заступљеност полова.

(5) Савјет корисника доноси препоруке о активностима везаним за заштићено подручје у складу са Актом о заштити и упућује их Управљачу.

(6) Савјет корисника доноси пословник о раду.

(7) Управљач сазива најмање једном годишње Савјет корисника.

1.6. Ограничења и забране у заштићеним подручјима

1.6.1. Забрана извођења радова и активности у заштићеним подручјима

Члан 75.

(1) У заштићеном подручју забрањени су радови и активности, односно извођење пројеката, који оштећују, нарушавају и мијењају особине и вриједности због којих је подручје заштићено.

(2) За радове и активности, односно извођење пројеката у заштићеном подручју спроводи се поступак процјене утицаја на животну средину, у складу са законом којим се уређује заштита животне средине.

(3) За радове и активности, односно пројекте за које се не спроводи поступак процјене утицаја на животну средину, а за које је потребно прибављање одговарајуће дозволе, као и за радове, активности, односно извођење пројекта за које према посебном пропису није потребно одобрење за градњу, друга дозвола или одобрење, а који могу имати утицај на вриједности и обиљежја заштићеног добра, извођач радова, односно носилац пројекта, дужан је да од Завода прибави стручно мишљење о условима и мјерама заштите природе, у складу са овим законом.

(4) Планиране радове и активности, односно извођење пројекта из овог члана носилац пројекта дужан је да писмено пријави Управљачу, који је у обавези да га упозна о могућностима за обављање тих активности, као и о даљој процедури.

Члан 76.

(1) У заштићеним подручјима забрањена је примјена средстава за заштиту биља у складу са законом којим се уређују средства за заштиту биља.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, може се дозволити употреба средстава за заштиту биља, у складу са прописом који регулише примјену средстава за заштиту биља, једино у случају сузбијања карантинских или регулисања некарантинских штетних организама или других штетних организама, а на основу одобрења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а уз сагласност Министарства.

1.6.2. Приступ заштићеним подручјима

Члан 77.

(1) Заштићена подручја могу се посјећивати на начин који не угрожава њихове природне вриједности нити спровођење мјера заштите.

(2) Посјећивање заштићеног подручја допуштено је свима под једнаким условима у складу са овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

(3) Ако би посјећивање заштићеног подручја могло угрозити његово очување и сигурност посјетиоца, оно ће се забранити или ограничити актом Управљача.

Члан 78.

(1) Власник дијела заштићеног подручја дужан је дозволити приступ том дијелу подручја ради задовољења научних, едукативних, естетских и културних потреба друштва.

(2) Активности из става 1. овог члана спровode се у складу са овим законом и условима утврђеним Актом о заштити.

2. Заштићене врсте

Члан 79.

(1) Дивље врсте које су угрожене или могу постати угрожене, које имају посебан значај из генетичког, еколошког, екосистемског, научног, здравственог, економског и другог аспекта, штите се као строго заштићене дивље врсте или заштићене дивље врсте.

(2) Строго заштићеним врстама проглашавају се дивље врсте које су угрожене или су уско распрострањени ендеми или дивље врсте за које је такав начин заштите прописан важећим међународним уговорима.

(3) Строго заштићеном дивљом врстом може се прогласити:

1) врста ишчезла у Републици Српској и враћена програмом реинтродукције,

2) крајње угрожена дивља врста,

3) угрожена дивља врста,

4) реликтна врста,

5) локални ендемит,

6) стеноендемит,

7) међународно значајна и заштићена дивља врста,

8) врста од посебног значаја за Републику Српску,

9) врста којој је из других разлога потребна строга заштита.

(4) Заштићеном дивљом врстом може се прогласити:

1) рањива дивља врста,

2) ендемична врста,

3) индикаторска, кључна и "кишобран" врста,

4) реликтна врста,

5) међународно значајна и заштићена дивља врста,

6) врста која није угрожена али се због њеног изгледа може лако замијенити са угроженом врстом.

(5) Заштита дивљих врста која није уређена овим законом регулише се посебним прописима из области шумарства, ловства и рибарства.

2.1. Проглашавање заштићених врста

Члан 80.

(1) Влада доноси уредбу о Црвеној листи којом се утврђује списак угрожених дивљих врста распоређених по категоријама угрожености.

(2) Уредба из става 1. овог члана доноси се на приједлог Министарства, а по претходно прибављеном стручном образложењу Завода и мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске.

Члан 81.

(1) Влада доноси уредбу којом се утврђују дивље врсте строго заштићеним дивљим врстама и заштићеним дивљим врстама, мјере заштите за строго заштићене и заштићене дивље врсте биљака, животиња и гљива, као и мјере заштите њихових станишта.

(2) Уредба из става 1. овог члана се доноси на приједлог Министарства, а по претходно прибављеном стручном образложењу Завода и мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(3) Стручно образложење Завода из става 2. овог члана заснива се на процјени угрожености појединих врста, уредби о Црвеној листи из члана 80. став 1. овог закона, листама дивљих врста од интереса за Европску унију, међународним црвеним листама, обавезама из потврђених међународних уговора и другој стручној и научној документацији.

(4) О врстама из става 1. овог члана брину се Управљачи, јавна предузећа за газдовање шумама, корисници ло-

вишта и рибарских подручја који су дужни да планирају и спроводе мјере и активности на управљању популацијама строго заштићених и заштићених дивљих врста у складу са овим и посебним законима.

(5) Строго заштићена и заштићена дивља врста може бити заштићена на територији цијеле Републике Српске или на појединим њеним дијеловима.

Члан 82.

(1) Врсте од републичког значаја су дивље врсте које уживају посебан статус и у складу са својим статусом захтијевају посебан начин управљања.

(2) Влада доноси одлуку којом се утврђује врста од републичког значаја на приједлог Министарства, а по претходно прибављеном мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(3) Одлука из става 2. овог члана доноси се на основу стручне основе коју израђује Завод у сарадњи са другим стручним и/или научним установама.

(4) Министарство обезбјеђује учешће јавности у поступку доношења одлуке којом се утврђује врста од републичког значаја, путем јавног увида у складу са чланом 97. овог закона.

(5) Одлука из става 2. овог члана објављује се у Службеном гласнику Републике Српске.

(6) За утврђену врсту од републичког значаја, План управљања врстом доноси Министарство, на приједлог Завода.

2.2. Забрањене радње са строго заштићеним и заштићеним врстама

Члан 83.

(1) Није дозвољено коришћење, уништавање и предузимање других активности којима би се могле угрозити строго заштићене врсте биљака, животиња и гљива и њихова станишта.

(2) У смислу става 1. овог члана није дозвољено:

1) уништавати јединке биљака и гљива и њихових развојних облика, брањем, сакупљањем, сјечењем или ископавањем и чупањем из коријена, у свим фазама биолошког циклуса и угрожавати или уништавати њихова станишта,

2) држати и трговати самониклим строго заштићеним биљкама и гљивама и њиховим развојним облицима,

3) хватати, држати или убијати строго заштићене врсте животиња у свим фазама биолошког циклуса, оштећивати или уништавати њихове развојне облике, јаја, гнијезда и легла, као и подручја њиховог размножавања и одмарања, као и угрожавати или уништавати њихова станишта и слично,

4) узнемиравати, нарочито у вријеме размножавања, по дизања младих, миграције и хибернације,

5) пресијецати миграторне путеве,

6) прикривати, држати, узгајати, трговати, извозити, превозити, отуђивати или на било који начин прибављати и јавно излагати животиње, укључујући све њихове деривате и развојне облике.

Члан 84.

(1) Изузетно од одредбе члана 83. овог закона, у случају оправданог јавног интереса и под условом да изузеће није штетно по опстанак популација строго заштићених дивљих врста у повољном стању очувања у њиховом природном подручју распрострањености, Министарство може дозволити радње ради:

1) истраживања и образовања, управљања популацијом, поновног насељавања, поновног уношења и узгоја у ин ситу и екс ситу условима,

2) спречавања озбиљне штете на усјевима, стоци, шумама, рибањацима, води и др.,

3) ради заштите јавног здравља и јавне безбједности или других разлога од јавног интереса, укључујући разлоге

социјалне или економске природе и корисне последице од првенственог значаја за животну средину,

4) сакупљања матичних јединки у циљу размножавања, гајења њихових потомака и промета у комерцијалне сврхе у за то регистрованим плантажним и фармерским објектима уз услов да се дио јединки врати на природна станишта,

5) сакупљања заштићених врста биљака, гљива или животиња укључујући све њихове деривате и развојне облике за потребе природњачких збирки у музејима, факултетима, и институтима ради документовања постојећег стања и образовних потреба.

(2) Правно лице, предузетник или физичко лице подноси захтјев Министарству за издавање дозволе за радње из става 1. овог члана.

(3) Захтјев за издавање дозволе из става 2. овог члана садржи:

1) назив врсте,

2) разлоге, сврху и циљ коришћења,

3) стручно образложење о начину (средства, мјере или методе), мјесту и времену обављања радњи и штетним последицама (ризицима), као и о другим доказима и релевантним чињеницама од значаја за конкретан случај.

(4) Стручно образложење за захтјев из става 2. овог члана припрема стручна и/или научна установа.

(5) Министарство доноси рјешење којим се издаје дозвола за обављање радњи из става 1. овог члана по претходно прибављеном мишљењу Завода и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске.

(6) Рјешење којим се издаје дозвола је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 85.

(1) Сакупљање и коришћење заштићених дивљих врста гљива, животиња, биљака и њихових дијелова у циљу прераде, трговине, као и плантажног и фармерског узгоја обавља се на основу рјешења којим се издаје дозвола за сакупљање и коришћење, коју издаје Министарство, уз претходно прибављено мишљење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Завода.

(2) Коришћење и сакупљање заштићених дивљих врста дозвољено је искључиво на начин којим се не угрожава повољно стање њихове популације.

(3) Правно лице, предузетник или физичко лице подноси захтјев за издавање дозволе из става 1. овог члана.

(4) Захтјев за издавање дозволе из става 3. овог члана садржи:

1) назив врсте,

2) разлоге, сврху и циљ коришћења,

3) стручно образложење о начину (средства, мјере или методе), мјесту и времену обављања радњи и штетним последицама (ризицима), као и о другим доказима и релевантним чињеницама од значаја за конкретан случај.

(5) Стручно образложење из става 4. тачка 3) овог члана припрема стручна и/или научна установа.

(6) Уколико се заштићена дивља врста из става 1. овог члана налази у шумама и на шумским земљиштима у својини Републике Српске, изузев шума и шумског земљишта у националним парковима, њено коришћење и сакупљање се врши у складу са прописима из области шумарства.

(7) Рјешење којим се издаје дозвола је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 86.

Завод води евиденцију строго заштићених и заштићених дивљих врста ради утврђивања и праћења стања популација, које укључује и дивље врсте чије је коришћење регулисано прописима из области ловства, шумарства и рибарства.

3. Заштићени минерали и фосили

Члан 87.

(1) Влада, на приједлог Министарства, а уз стручно образложење Завода, доноси Акт о заштити минерала и фосила, који су значајни због своје ријеткости, величине и изгледа или образовног и научног значаја.

(2) Акт из става 1. овог члана доноси се у форми одлуке.

(3) Мјере заштите заштићених минерала и фосила и начин њиховог коришћења детаљније се одређују актом из става 1. овог члана.

(4) Министарство обезбјеђује учешће јавности у поступку доношења одлуке из става 1. овог члана, путем јавног увида у складу са чланом 97. овог закона.

(5) Акт о заштити минерала и фосила објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске”.

(6) Акт о заштити минерала и фосила може одредити чување минерала и фосила на мјесту гдје су нађени (ин ситу) или уколико се не могу заштитити на тај начин, минерали и фосили могу се повјерити на чување овлашћеним стручним и/или научним установама (музеји, институти, универзитети итд.).

Члан 88.

(1) Забрањено је уништавати заштићене минерале и фосиле те спроводити захвате и радње који могу довести до оштећења заштићених минерала и фосила и њихова налазишта.

(2) Забрањено је узимати из природе и извозити заштићене минерале и фосиле.

4. Права и ограничења особа у заштићеним дијеловима природе

Члан 89.

(1) Ако се земљиште или друга непокретност која се налази у заштићеном подручју не може искоришћавати или је њихово искоришћавање ограничено, власник земљишта односно непокретности има право на накнаду у висини умањених прихода на терет субјеката у чију корист је установљено то ограничење.

(2) Право својине на земљишту или другој непокретности која се налази у заштићеном подручју може се одузети или ограничити само у складу са одредбама закона којим се уређује експропријација.

Члан 90.

(1) Правно или физичко лице коме би строго заштићене и заштићене дивље врсте могле проузроковати имовинску или другу штету дужно је да на примјерен начин и о свом трошку предузме све дозвољене радње и активности да би спријечило настанак штете.

(2) Под радњом или активности у смислу става 1. овог члана подразумијева се ограђивање, чување добара и растјеривање строго заштићених и заштићених дивљих животињских врста.

(3) Радње и активности из става 2. овог члана врше се на начин да се не угрозе строго заштићене и заштићене дивље врсте.

(4) На накнаду штете коју проузрокују дивље врсте лицима из става 1. овог члана примјењују се одредбе закона којим се уређује област ловства.

Члан 91.

(1) Правна лица, предузетници или физичка лица дужна су да надокнаде штету коју проузрокују повредама овог закона.

(2) Висина надокнаде штете утврђује се на основу вјештачења овлашћеног стручног лица, а у случају спора о висини штете одлучује суд.

(3) Средства остварена од надокнаде штете из става 2. овог члана приход су буџета Републике и користе се за заштиту природе.

5. Регистар заштићених природних добара

Члан 92.

(1) Заштићена природна добра уписују се у Регистар заштићених природних добара (у даљем тексту: Регистар).

(2) Регистар из става 1. овог члана води Завод.

(3) Упис заштићених природних добара и брисање из Регистра врши се на основу Акта о заштити, акта о престанку важења Акта о заштити и акта о претходној заштити донесеним у складу са овим законом.

(4) Подаци из Регистра су јавни.

(5) Министар доноси правилник којим се прописује Регистар заштићених природних добара.

ГЛАВА VII

УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПРЕКОГРАНИЧНОГ ПРОМЕТА ДИВЉИМ ВРСТАМА

Члан 93.

(1) Министарство рјешењем даје сагласност о испуњености услова за обављање увоза, извоза, уноса, износа или транзита и узгоја угрожених и заштићених биљних и животињских дивљих врста, њихових дијелова и деривата заштићених на основу закона, ратификованих међународних уговора и општеприхваћених правила међународног права уз претходно прибављено мишљење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(2) Физичко лице, предузетник или правно лице подноси Министарству захтјев за издавање рјешења из става 1. овог члана, уз пратећу документацију прописану правилником из става 6. овог члана.

(3) Уз захтјев се подноси, по потреби, и мишљење научне или стручне установе о прекограничном промету дивљих врста.

(4) Министарство рјешењем утврђује листу научних и стручних установа за давање мишљења у поступку издавања сагласности о испуњености услова за прекогранични промет дивљим врстама.

(5) Рјешење из става 4. овог члана објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске” и на интернет страници Министарства.

(6) У циљу заштите угрожених и заштићених биљних и животињских дивљих врста, министар доноси правилник којим се прописују услови за обављање услова под којима се обавља увоз, извоз, унос, износ, транзит и узгој врста из става 1. овог члана, поступак и документацију за давање сагласности и других аката (потврде, сертификати, мишљења), попис дивљих врста, њихових дијелова и деривата који подлијежу сагласности, садржина, изглед и начин вођења регистра издатих рјешења, начин обиљежавања животиња или пошиљки и начин спровођења надзора и вођења евиденције о издатим сагласностима.

(7) При увозу, извозу, уносу, износу и транзиту, живе животиње морају се превозити и чувати на начин којим се неће изазвати стварање боли или мучење животиње, у складу са законом којим се уређује заштита и добробит животиња.

(8) Увоз, извоз, унос, износ и транзит заштићених дивљих врста, њихових дијелова и деривата обавезно се пријављује органу надлежном органу за индиректно опорезивање, у складу са посебним прописима.

(9) Ветеринарско-здравствени и фитосанитарни преглед и контролу пошиљки из става 1. овог члана над којима постоји надлежност граничне ветеринарске и фитосанитарне инспекције спроводи се у складу са посебним прописима.

ГЛАВА VIII

ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ

Члан 94.

(1) Истраживање дивљих врста, заштићених подручја, спелеолошких објеката, минерала и фосила и остала истра-

живања биолошке разноврсности врши се на основу стручног мишљења Завода, којим се утврђују услови истраживања, а на захтјев правног или физичког лица.

(2) За истраживање које се обавља у заштићеном подручју извођач је дужан да прибави и сагласност Управљача.

(3) Захтјев из става 1. овог члана садржи податке о:

- 1) извођачу,
- 2) локацији,
- 3) начину извођења,
- 4) времену у којем ће се изводити захват, радња или истраживање,
- 5) опреми, алатима и машинама које ће користити.

(4) Стручно мишљење из става 1. овог члана садржи мјере заштите природе и друге услове којих се извођач захвата, радњи или истраживања мора придржавати, рок на који се допушта спровођење захвата радњи или истраживања, те обавезу подношења Извјештаја о резултатима истраживања.

(5) Извјештај о резултатима истраживања из става 4. овог члана доставља се Заводу и Управљачу.

Члан 95.

(1) Завод води Информациони систем заштите природе, врши праћење стања, прикупља, обрађује и обједињује податке о стању природе, израђује извјештаје и ажурира податке за Информациони систем заштите природе.

(2) Извјештај о спроведеним активностима Завода за претходну годину, Завод је дужан да достави Министарству до 31. јануара текуће године.

Члан 96.

(1) Завод успоставља и организује праћење стања очуваности природе.

(2) Праћење стања очуваности природе обухвата:

- 1) праћење и оцјену стања дивљих врста, њихових станишта, типова станишта,
- 2) праћење стања угрожених врста и станишта,
- 3) праћење птица мочварица и птица грабљивица, као и ријетких и угрожених врста птица, које природно настајују подручје Републике Српске,
- 4) праћење стања заштићених природних добара и других дијелова природе,
- 5) израду протокола за праћење врста, таксономских група и станишта.

(3) Завод обезбјеђује техничку подршку за похрањивање и анализу прикупљених података, како би се осигурало да ће сви подаци бити у власништву надлежних институција Републике Српске.

(4) Завод прикупљене и обрађене податке из става 3. овог члана не смије дистрибуирати другој институцији, домаћој и међународној организацији, нити објављивати на било који начин без сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(5) Подаци прикупљени праћењем стања очуваности природе су јавни, осим ако се ради о подацима о критично угроженим врстама или о подацима о распрострањености ендемичних врста или њихових станишта, те о подацима изузетно ријетких фосила и минерала.

(6) Документација и подаци о инвентаризацији биодиверзитета и геодиверзитета, те праћењу стања очуваности природе, а посебно заштићених природних добара прикупљају се и чувају у Заводу.

ГЛАВА IX ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА И УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ

Члан 97.

(1) Министарство, јединице локалне самоуправе и Управљачи који управљају заштићеним природним добрима

дужни су да обезбиједи јавност података у вези са стањем и заштитом природе.

(2) Јавност података из става 1. овог члана обезбјеђује се путем интернет странице или путем других извора информисања.

(3) У случају непосредне пријетње природи и здрављу људи или угрожавања и општења природе, јавност се обавјештава о предузимању потребних мјера и радњи ради спречавања или ублажавања штете која би могла проистећи из те опасности.

(4) Током израде аката о заштити из члана 62. овог закона, плана управљања из члана 73. овог закона, одлуке о проглашењу врсте од републичког значаја из члана 82. овог закона, као и акта о заштити минерала и фосила из члана 87. овог закона, Министарство и јединица локалне самоуправе обезбјеђују учешће јавности, путем јавног увида.

(5) Поступак јавног увида у акте о заштити природних вриједности, који спроводи Министарство, односно јединице локалне самоуправе, траје 30 дана, док поступак јавног увида у план управљања и друге акте траје 15 дана.

(6) Обавјештење о јавном увиду објављује се на интернет страници надлежног органа и у једном од дневних листова у Републици Српској, са подацима о мјесту и времену гдје се могу прегледати картографска и друга документа.

(7) Министарство, односно јединице локалне самоуправе, након извршеног јавног увида, дужне су да размотре поднесене примједбе и изврше оцјену њихове оправданости.

Члан 98.

(1) Министарство, јединице локалне самоуправе, Завод и Управљачи дужни су да промовишу природне вриједности, те да подстичу заштиту и унапређење природе.

(2) У циљу промоције заштите природе, Међународни дан биолошке разноврсности обиљежава се 22. маја.

Члан 99.

(1) Ради промовисања заштите природе и идентификације службеног лица у поступку надзора и предузимања мјера на заштити природе користи се знак заштите природе.

(2) Министар доноси правилник којим се детаљније прописује изглед знака заштите природе, поступак и услови за његово коришћење.

Члан 100.

(1) Признања за постигнућа у подручју заштите природе додјељују се за:

- 1) остварене резултате на подстицању и промоцији заштите природе,
- 2) остварене резултате рада на пројектима и програмима у заштити природе,
- 3) развој система образовања о заштити природе у васпитању и образовању,
- 4) достигнућа појединца за развој и унапређење заштите природе у Републици Српској и на међународном нивоу,
- 5) научноистраживачки допринос развоју и унапређењу заштите природе,
- 6) допринос стручних институција и удружења развоју и унапређењу заштите природе,
- 7) остварене резултате рада у надлежним установама и институцијама у области заштите природе.

(2) Признања за постигнућа у подручју заштите природе додјељује Министарство.

ГЛАВА X ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ

Члан 101.

(1) Средства за финансирање заштите природе обезбјеђују се из:

- 1) буџета Републике Српске,

- 2) буџета јединица локалне самоуправе,
- 3) средстава Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске,
- 4) властитих прихода,
- 5) других извора у складу са овим законом.

(2) Средства за финансирање заштите природе обезбјеђују се кроз концесионе накнаде и друге одговарајуће моделе за реализацију концесија у складу са законом којим се уређују концесије.

(3) Јединице локалне самоуправе, на чијој територији се налазе заштићена подручја дужне су издвојити дио намјенских средстава за одрживи развој заштићених подручја, кроз пројектне активности, у складу са законом којим се уређују шуме.

(4) Дио средстава за унапређивање општекорисних функција шума (проширена репродукција), која се обезбјеђују у складу са законом којим се уређују шуме, издваја се за подршку заштићеним подручјима.

(5) Финансирање заштите природе може се обезбиједити и средствима као што су:

- 1) донације,
- 2) кредити,
- 3) средства међународне помоћи,
- 4) средства страних улагања намијењених за заштиту природе,
- 5) средства из инструмената, програма и фондова Европске уније, Уједињених нација и других међународних организација,
- 6) други финансијски механизми.

(6) Средства за финансирање заштите природе користе се за очување, заштиту и унапређење биодиверзитета и геодиверзитета у складу са стратегијама, плановима и програмима, као и за унапређење управљања заштићеним подручјем.

Члан 102.

(1) Властити приходи из члана 101. став 1. тачка 4) овог закона се користе за заштиту и унапређење заштићеног подручја и могу бити:

- 1) накнада за улазак у заштићено подручје (улазнице),
- 2) накнада за обављање туристичких, угоститељских, продајних и других дјелатности,
- 3) накнада за пружање услуга у заштићеном подручју (изнајмљивање бицикала, чамаца, услуга водича и др.),
- 4) накнада за паркирање, логоровање, камповање и слично,
- 5) накнада за коришћење посебно уређеног терена (спортски терени и слично),
- 6) накнада за коришћење земљишта за организовање приредби, манифестација и слично и
- 7) и друге накнаде остварене од услуга које се пружају на заштићеном подручју.

(2) Одлуку о висини и начину прикупљања накнада из става 1. овог члана доноси правно лице које управља заштићеним подручјем.

(3) Одлука из става 2. овог члана доноси се уз претходну сагласност Министарства.

(4) Обвезник плаћања накнаде за коришћење заштићеног подручја је корисник заштићеног подручја, укључујући и посјетиоца, које користи заштићено подручје.

(5) Посјетилац је лице које самостално или организовано преко туристичке или друге организације долази у заштићено подручје ради упознавања са природним или културно-историјским вриједностима заштићеног подручја, одмора, рекреације или коришћења других услуга.

(6) Лица која имају пребивалиште или су власници земљишта на заштићеном подручју или обављају службене радње на заштићеном подручју или послују са правним

лицем које управља заштићеним подручјем, не сматрају се посјетиоцима из става 5. овог члана.

ГЛАВА XI НАДЗОР

Члан 103.

Управни надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донесених на основу закона врши Министарство.

Члан 104.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона и других прописа донесених на основу њега врше инспектори Републичке управе за инспекцијске послове и јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: надлежни инспектори).

Члан 105.

(1) У вршењу инспекцијског надзора надлежни инспектор је овлашћен да:

1) забрани коришћење и употребу заштићених природних вриједности и других аката дијелова природе без одобрења или противно одобрењу,

2) нареди спровођење услова и мјера заштите природе, других аката издатих на основу овога закона и других прописа,

3) нареди спровођење компензацијских мјера,

4) нареди израду програма или плана управљања заштићеним подручјем, као и других аката заштићеног подручја,

5) нареди спровођење програма или плана управљања заштићеним подручјем,

6) забрани радње које могу проузроковати промјене и оштећења на заштићеном подручју или другим заштићеним природним добрима,

7) нареди спровођење мјера непосредне заштите, очувања и коришћења заштићених природних добара,

8) нареди спровођење мјера ради заштите дивљих врста и њихових станишта,

9) забрани поступање са дивљим врстама које је у супротности са сагласности о испуњености услова за обављање извоза, увоза, уноса, износа или транзита и узгоја угрожених и заштићених биљних и животињских дивљих врста, њихових дијелова и деривата,

10) забрани уношење и премјештање дивљих врста у природу ако је у супротности са одредбама овог закона,

11) нареди информисање јавности о стању природе и плану управљања заштићеним подручјем,

12) нареди спровођење других прописаних услова и мјера заштите биолошке и пејзажне разноврсности утврђених овим законом и прописима донесеним на основу овог закона,

13) нареди спровођење праћења стања природе и њених вриједности,

14) нареди вођење регистара заштићених природних добара и друге прописане евиденције,

15) забрани да се генетички материјал користи супротно одредбама овог закона и посебним прописима,

16) нареди да Управљач заштићеног подручја извршава обавезе установљене Актом о заштити,

17) нареди да Управљач заштићеног подручја спроводи прописане мјере заштите,

18) нареди Управљачу вођење евиденције о природним вриједностима, о људским активностима, као и о дјелатностима и процесима које представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја,

19) забрани коришћење фосила и минерала или истраживање њихових налазишта ако је у супротности са овим законом,

20) забрани сакупљање и стављање у промет дивљих врста биљака, животиња и гљива њихових развојних обли-

ка и дијелова ако се сакупљање и стављање у промет врши без дозволе и супротно прописаним условима,

21) забрани оштећивање или уништавање станишта заштићених дивљих врста,

22) забрани друге радње и активности које су у супротности са одредбама овог закона и прописа донесених на основу њега.

(2) Ради спречавања настанка неотклоњиве штете на заштићеном природном добру, биолошкој и пејзажној разноврсности, смањивања штете настале због обављања недозвољених дјелатности, радњи или активности, односно ради предузимања хитних заштитних мјера или ради отклањања непосредне опасности за живот и здравље људи или имовину, инспектор може у току надзора донијети рјешење и усмено, у складу са законом који регулише инспекцијски надзор.

ГЛАВА XII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 106.

(1) Новчаном казном од 8.000 КМ до 40.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

1) користи природне ресурсе, обавља грађевинске и друге радове, активности и интервенције у природи супротно мјерама и условима заштите природе и техничкој документацији из члана 14. став 3. овог закона,

2) без одлагања и о свом трошку не отклони штетне последице које су у природи и заштићеним природним добрима настале услед пројеката и активности изведених без утврђених услова заштите природе или супротно датим условима сходно члану 19. овог закона,

3) сакупља заштићене дивље врсте гљива, биљака, животиња и њихове дијелове без дозволе или супротно издатој дозволи из члана 85. овог закона,

4) врши поступање са дивљим врстама без сагласности или супротно сагласности о испуњењу услова за обављање извоза, увоза, уноса, износа или транзита и узгоја угрожених и заштићених биљних и животињских дивљих врста, њихових дијелова и деривата из члана 93. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 4.000 КМ до 8.000 КМ.

(3) За прекршаје из става 1. т. 3) и 4) овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 4.000 КМ до 20.000 КМ.

(4) За прекршаје из става 1. т. 3) и 4) овог члана казниће се физичко лице новчаном казном од 400 КМ до 6.000 КМ.

(5) За прекршај из става 1. овог члана, поред прописане новчане казне правном лицу и предузетнику може се изрећи и заштитна мјера забране обављања одређене привредне дјелатности, а одговорном лицу заштитна мјера забране вршења одређене дужности за период који није краћи од 30 дана нити дужи од шест мјесеци.

(6) За прекршаје из става 1. овог члана може се правном лицу, предузетнику и физичком лицу, уз казну, изрећи и заштитна мјера одузимања предмета који су употријебљени или намијењени за извршење прекршаја, односно који су настали извршењем прекршаја.

Члан 107.

(1) Новчаном казном од 4.000 КМ до 30.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

1) планиране пројекте и активности у природи који нису обухваћени процјеном утицаја на животну средину, а који сами или са другим пројектима или активностима могу имати утицај на еколошки значајно подручје или заштићено природно добро, обавља без спровођења оцјене прихватљивости или супротно издатој сагласности из члана 16. овог закона,

2) обавља радње или активности које могу да доведу до нарушавања или уништавања еколошки значајног подручја из члана 25. став 1. овог закона,

3) користи забрањена средства за хватање и/или убијање дивљих врста из члана 29. овог закона,

4) ако не предузима мјере утврђене прописом из члана 31. став 2. овог закона,

5) ако обавља активности којима се угрожавају птице, а које нису дозвољене сходно члану 33. став 2. овог закона,

6) врши репродукцију аутохтоних дивљих врста без сагласности или супротно сагласности из члана 36. овог закона,

7) врши реинтродукцију дивљих врста без дозволе или супротно дозволи из члана 37. овог закона,

8) уноси без дозволе или супротно издатој дозволи алохтоне дивље врсте и њихове хибриде у слободну природу и у контролисане услове из члана 38. овог закона,

9) поступа супротно мјерама контроле и сузбијања инвазивних врста утврђених прописом из члана 39. овог закона,

10) не пријављује Министарству и Заводу откриће спелеолошког објекта, те не прекине радове на локацији гдје је откривен спелеолошки објекат из члана 43. ст. 3. и 4. овог закона,

11) врши забрањене активности у спелеолошким објектима и у њиховој околини из члана 44. овог закона,

12) не пријави проналазак минерала и фосила Министарству или Заводу сходно члану 45. овог закона,

13) обавља или предузима радње и дјелатности које могу нарушити својства заштићеног подручја сходно чл. 49. до 59. овог закона,

14) не извршава обавезе утврђене у члану 69. овог закона,

15) не извршава дужности из члана 71. став 3. овог закона,

16) дозволи рад лицу које не испуњава услове за рад у чуварској служби из члана 71. став 5. овог закона,

17) у заштићеном подручју обавља дјелатност супротно плану управљања из члана 73. став 3. овог закона,

18) изводи забрањене радње и активности у заштићеном подручју супротно забрани из члана 75. став 1. овог закона,

19) планиране радове и активности, односно извођење пројекта писмено не пријави Управљачу сходно члану 75. став 4. овог закона,

20) предузима радње којима се могу угрозити строго заштићене врсте биљака, животиња, гљива и њихових станишта из члана 83. овог закона,

21) не прибави дозволу или поступа супротно издатој дозволи из члана 84. овог закона,

22) уништава заштићене минерале и фосиле или спроводи радње које могу довести до оштећења заштићених минерала и фосила и њихових налазишта сходно члану 88. овог закона,

23) предузима радње и активности на начин да угрожава строго заштићене и заштићене дивље врсте супротно члану 90. став 3. овог закона,

24) обавља истраживања без стручног мишљења Завода и сагласности Управљача или не достави резултате истраживања сходно члану 94. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 2.000 КМ до 4.000 КМ.

(3) За прекршаје из става 1. овог члана, казниће се предузетник за прекршај новчаном казном од 4.000 КМ до 20.000 КМ.

(4) За прекршаје из става 1. т. 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 15), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23) и 24) овог члана, казниће се за прекршај физичко лице новчаном казном од 2.000 КМ до 6.000 КМ.

(5) За прекршаје из става 1. овог члана може се правном лицу, предузетнику и физичком лицу, уз казну, изрећи и за-

штитна мјера одузимања предмета који су употребљени или намијењени за извршење прекршаја, односно који су настали извршењем прекршаја.

Члан 108.

Новчаном казном од 800 КМ до 4.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако не поступи по налогу чувара заштићеног подручја или га омете у вршењу његових овлашћења.

ГЛАВА XIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 109.

Лице запослено у чуварској служби заштићеног подручја, као и надзорник у националном парку, дужно је да поднесе захтјев за полагање стручног испита у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу прописа из члана 71. став 13. овог закона.

Члан 110.

(1) Влада ће у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона донијети:

1) Уредбу о поступку, садржини, роковима и начину спровођења оцјене прихvatљивости за еколошку мрежу из члана 17. став 3. овог закона,

2) Уредбу о Еколошкој мрежи Републике Српске из члана 23. став 7. овог закона,

3) Уредбу о висини накнаде за трошкове полагања стручног испита за чувара заштићеног подручја и надзорника у националном парку и висини накнаде члановима комисије из члана 71. став 12. овог закона,

4) Уредбу о Црвеној листи Републике Српске из члана 80. став 1. овог закона,

5) Уредбу о строго заштићеним дивљим врстама и заштићеним дивљим врстама из члана 81. став 1. овог закона.

(2) Министар ће у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона донијети:

1) Правилник о типовима станишта, критеријумима за издвајање типова станишта, угроженим, ријетким и осјетљивим стаништима, мјерама заштите за њихово очување и картографским приказом станишта из члана 21. став 5. овог закона,

2) Правилник о посебним техничко-технолошким рјешењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња из члана 31. став 2. овог закона,

3) Правилник о листи инвазивних врста и мјерама за контролу и сузбијање инвазивних врста из члана 39. став 2. овог закона,

4) Правилник о Инвентару објеката геонаслјеђа Републике Српске из члана 46. став 3. овог закона,

5) Правилник о условима које треба да испуњава управљач заштићеног подручја из члана 68. став 9. овог закона,

6) Правилник о начину обиљежавања заштићених подручја из члана 69. став 3. овог закона,

7) Правилник о условима и начину полагања стручног испита за чувара заштићеног подручја и надзорника у националном парку из члана 71. став 13. овог закона,

8) Правилник о мјерама управљања, изради и садржају програма и плана управљања заштићеним подручјем из члана 73. став 13. овог закона,

9) Правилник о Регистру заштићених природних добара из члана 92. став 5. овог закона,

10) Правилник о условима и начину прекограничног промета угрожених и заштићених биљних и животињских дивљих врста из члана 93. став 6. овог закона,

11) Правилник о изгледу знака заштите природе, поступку и условима за његово коришћење из члана 99. став 2. овог закона.

Члан 111.

Природна добра заштићена до ступања на снагу овог закона остају под заштитом, а Управљачи, власници и ко-

рисници тих заштићених природних добара имају права и обавезе прописане овим законом.

Члан 112.

(1) Правна лица која управљају шумама, дивљачи и водама дужна су да ускладе шумске, ловне и риболовне основе, те оквирне политике интегралног управљања водама са одредбама овог закона приликом њихове обнове или прве ревизије.

(2) Управљачи заштићених подручја дужни су да ускладе управљање заштићеним подручјем са одредбама овог закона у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 113.

Поступци покренути према одредбама раније важећег закона, а који нису окончани до ступања на снагу овог закона, завршиће се према одредбама раније важећег закона.

Члан 114.

До доношења подзаконских аката из члана 110. овог закона примјењиваће се подзаконски акти донесени на основу раније важећег закона, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 115.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити природе ("Службени гласник Републике Српске", број 20/14).

Члан 116.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-021-577/24
23. маја 2024. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.

1368

На основу члана 70. став 1. т. 2. и 6. Устава Републике Српске, члана 17. Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 и 90/21) и члана 177. став 2. и члана 181. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 66/20), Народна скупштина Републике Српске, на Деветој редовној сједници, одржаној 28. маја 2024. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ПРИХВАТАЊУ ЗАДУЖЕЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ КОД РАЗВОЈНЕ БАНКЕ САВЈЕТА ЕВРОПЕ ПО ПРОЈЕКТУ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ, ИЗГРАДЊЕ И ОПРЕМАЊА ОБЈЕКТА ЧЕТИРИ ПСИХИЈАТРИЈСКЕ УСТАНОВЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I

Овом одлуком прихвата се задужење Републике Српске код Развојне банке Савјета Европе по Пројекту реконструкције, изградње и опремања објеката четири психијатријске установе Републике Српске (у даљем тексту: Пројекат) у износу од 7.669.464 евра, што је 68,88% од укупног износа задужења за Босну и Херцеговину, које износи 11.135.000 евра.

II

Главни циљ Пројекта је реконструкција, изградња и опремање објеката четири психијатријске установе Републике Српске, и то: ЈЗУ Специјална болница за психијатрију "Соколац" Соколац, ЈЗУ Специјална болница за хроничну психијатрију Модрича, ЈУ Дом за лица са инвалидитетом Вишеград и Клинике за психијатрију ЈЗУ Универзитетско-клиничког центра Републике Српске, у складу